

BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT

1023 BUDAPEST, BOLYAI U. 11.

ZIRZEN JANKA GYERMEKOTTHONÁNAK

SZAKMAI PROGRAMJA

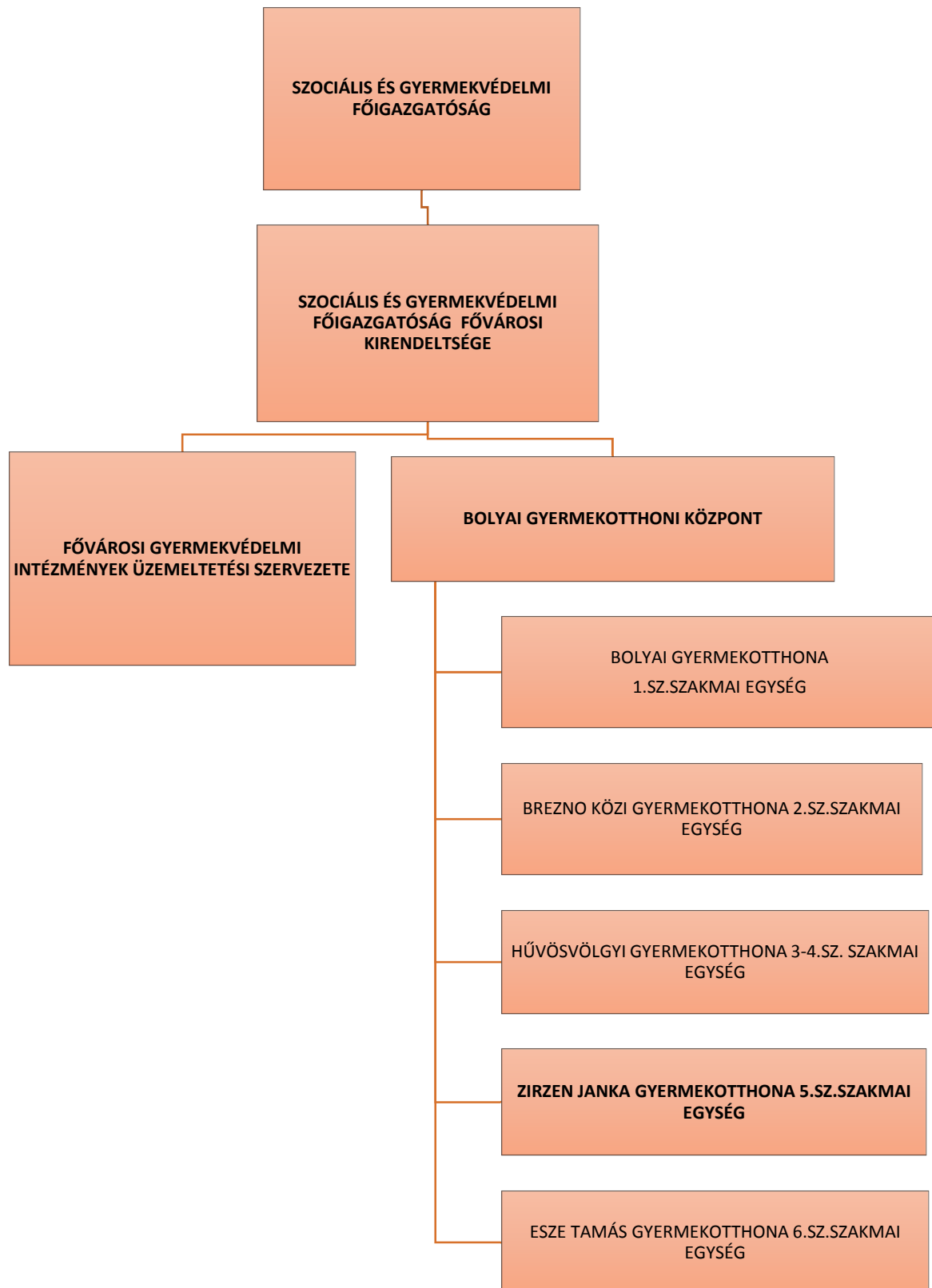
Budapest, 2016. november 14.

Fekete-Buzás Eszter
igazgató

Tartalom

I. BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT	3
II. A BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT MŰKÖDÉSÉT, CÉL - ÉS FELADATRENDSZERÉT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK	4
III. A BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT SZAKMAI CÉLKÜTÉZESE	5
IV. A BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT FELADATA.....	7
V. SZAKMAI EGYSÉGEK KAPCSOLATRENDSZERE, ÁTJÁRHATÓSÁG.....	8
VII. A SZAKMAI EGYSÉG MŰKÖDÉSÉNEK ALAPELVEI:	11
VIII. A GYERMEKOTTHONI NEVELÉS MÓDSZEREI, ESZKÖZEI	13
IX. TELJES KÖRŰ ELLÁTÁS	15
X. NORMÁL GONDOZÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE KIALAKÍTOTT NEVELÉSI CÉLOK/FELADATOK/MÓDSZEREK	18
XI. KÜLÖNLEGES GONDOZÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE KIALAKÍTOTT NEVELÉSI CÉLOK/FELADATOK/MÓDSZEREK	21
XII. SPECIÁLIS GONDOZÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE KIALAKÍTOTT NEVELÉSI CÉLOK/FELADATOK/MÓDSZEREK:	23
XIII. UTÓGONDOZÓI ELLÁTÁS, UTÓGONDOZÁS	26
XIV. ÉRDEKKÉPVISELET MEGVALÓSULÁSA	27
XV. CSALÁDDAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS	28
XVI. GYERMEKVÉDELMI GYÁMI FELADATOK ELLÁTÁSA	30
XVII. DOKUMENTÁCIÓK, NYILVÁNTARTÁSOK RENDSZERE.....	31
XVIII. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, SZAKMAI FELKÉSZÜLTSEG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI	32
XIX. ZÁRADÉK.....	33

I. BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT

II. A BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT MŰKÖDÉSÉT, CÉL - ÉS FELADATRENDSZERÉT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK

A gyermekotthon, mint költségvetési szerv alaptevékenysége:

- ❖ gyermekotthonaiban és nevelőszülői hálózatában a beutaló szerv által ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve a gyámhatóság által nevelésbe vett kiskorúak jogszabályban előírtak szerinti otthont nyújtó ellátása
- ❖ különleges ellátás biztosítása a tartósan beteg, fogyatékos, valamint 3 éven aluli gyermekek számára
- ❖ speciális ellátás biztosítása a súlyos pszichés vagy súlyos disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő, illetve kettős szükségletű gyermekek számára
- ❖ ideiglenes gondozás biztosítása azon gyermekek számára, akik lakóhelyükről önkényesen távoztak el, így ellátás és felügyelet nélkül maradtak
- ❖ a gyermekvédelmi szakellátásban nagykorúvá vált fiatal felnőttek számára a gyámhatóság által elrendelt utógondozói ellátás biztosítása, szükség esetén az intézményben utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gyermekének befogadása, az intézményben utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gyermekének átmeneti gondozása, külső férőhelyek működtetése
- ❖ nevelőszülői hálózat jogszabályban előírtak szerinti működtetése
- ❖ a gyámhatóság által elrendelt utógondozás biztosítása

A Bolyai Gyermekotthoni Központnak, mint költségvetési szerv feladatellátását szolgáló használója

- **Budapest, II. kerület Bólyai u. 11., 13011 hrsz.**
- **Budapest, XI. kerület Breznó köz 10-12., 2728/4 hrsz.**
- **Budapest, II. kerület, Hűvösvölgyi út 165. 11407 hrsz.**
- **Budapest, II. kerület Heinrich István u.2. 11371/2 hrsz.**
- **Budapest, XII. kerület Diósárok út 40. 9884/3 hrsz.**
- **Budapest, XII. kerület Rózse u.22. 9890/1 hrsz.**

alatt nyilvántartott állami tulajdon.

Az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCVII. törvény és a Korm. rendelet alapján a Magyar Állam tulajdonában álló ingatlanok a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, mint fenntartó vagyongazdálkodásában, illetve a költségvetési szerv használatában vannak.

III. A BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT SZAKMAI CÉLKÜTÉZÉSE

Olyan egységes szemléletmód kialakítása, közös gondolkodás, mely tiszteletben tartja a beolvadó gyermekotthonok speciális jellegét, hagyományait, jól bevált gyakorlatait. Figyelembe véve a gyermekek mindenkor érdekét, ahol a legfőbb értékek örök érvényűek: gyermekközpontúság, empátia, partneri hozzáállás, aktivizálás, feltétel nélküli elfogadás.

A szakellátó kollegák hivatástudatának erősítése, szakmai megbecsülése, szakmai fejlődésének segítése, ez irányú támogatása.

A folytonosság elvét követve célunk, a fiatal munkatársaknak átadni és velük elfogadtatni a szakmai egységek hagyományait, értékeit, melyek az évtizedek során kialakultak. A belépő kollégák mentori munkával való támogatása, segítése.

Egységes, hatékony költséggazdálkodás kialakítása. Azonos irányelvek, szempontok mentén történő intézményi csoportgazdálkodás. Mindenki számára átlátható, követhető tervezés, ellenőrzés, egységes ellenőrzési szempontok mentén.

Szocializációs és re-szocializációs folyamat során a normalizációs elv érvényesülése, hiszen a társadalomba való beilleszkedés elősegítése során alapvető fontosságú, hogy minden otthonunkban nevelkedő gyermek és fiatal felé stabil érték- és normarendszert közvetítsünk. Fontosnak tartjuk, hogy azokat az életmintákat lássa, tapasztalhatta meg és tegye magáévá, melyek a társadalom nagy részére jellemzőek, mert csak így lehet sikeres ez a folyamat.

A gyermek személyiségének teljes megismerése, mely segíti értékeinek, tehetségének felismerését. Ennek az ismeretnek a birtokában segítjük a gyermeket tehetségének kibontakozásában, a megfelelő életpálya megtalálásában, eligazodásban, a világban: mely felöleli az önellátásra, önálló életvezetésre való alkalmasságot.

A személyiségfejlesztés részeként a magyar nemzeti kultúra és egyben a népi kultúra iránti igény, valamint a társadalmi, természeti környezet iránti érdeklődés és tisztelet kialakítása, az egészséges életmódra nevelés. Az otthon hagyományainak megteremtése során a gyermekek ismerkedjenek meg a személyes, a családi és nemzeti ünnepek megünneplésének módjával.

A teljes körű csoportgazdálkodás keretén belül a növendékek tanulják meg a pénz ésszerű beosztásának fontosságát, legyenek tisztában annak értékével, a háztartásvezetéssel, vásárlással, főzéssel, mely a gondozási-nevelési folyamat részeként az önálló életre való felkészítésnek egyik fontos szegmense. Korukhoz igazodva, fokozatosan, egyre többet vállalva vegyenek részt a csoportgazdálkodással együtt járó feladatok tervezésében, annak megvalósításában.

Szakmai munkánkat a gyermekvédelmi és szociális intézmények szakemberei, a Vadaskert Gyermekpszichiátria orvosai továbbra is segítsék, szükség szerint szakmai megbeszélések, fórumok, belső továbbképzések megszervezésében legyenek a szakmai egységek segítségére.

Egyházakkal való szorosabb együttműködés a vallásgyakorlás biztosításához, a választás lehetőségének felkínálásával.

Civil szervezetekkel, alapítványokkal, egyesületekkel és önkéntes segítőinkkel a szakmai egységek munkájának segítése, a szakmai egységek tárgyi feltételeinek bővítése.

Barátságos, megnyugtató, gyermekközpontú, élhető környezet biztosítása a gyermekek számára. Olyan légkör megteremtése, mely lehetőséget teremt a boldog, kiegyensúlyozott gyermekkor megéléséhez.

Gyermekotthoni egységenként az önfenntartásra való szemléletmód kialakítása, ezt a célt szolgáló jó gyakorlatok felkutatása, széles körű bevezetése.

Fenntartható környezet szemléletmódjának kialakítása: újra hasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés...

Élménypedagógiai szemlélet megtartásával, az átgondolt, előre tervezett szabadidő, sport, kultúra, egyéb programok szervezése, kiemelt figyelemmel a tehetséggondozásra.

A szakmai egységek számára megfogalmazott követendő nevelési célok:

A Gyermek jogairól szóló New Yorkban 1989. november 20.-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben, a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott gyermeki jogok maradéktalanul érvényesüljenek.

- ❖ Valamennyi, az otthonban elhelyezett gyermek az életkorához, egészségi állapotához, fejlettségéhez igazodó állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban, gondozásban, nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozását figyelembe vevő nevelésben, oktatásban részesüljön.
- ❖ Felzárkóztató, tehetségfejlesztő programokon, és érdeklődésének megfelelő szabadidős foglalkozásokon vehessenek részt.
- ❖ Lelkiismereti- és vallásszabadsága csorbát ne szenvedjen.
- ❖ Maximálisan érvényesüljön véleménynyilvánítási joga.
- ❖ Éljen érdekképviselővel.
- ❖ Személyes kapcsolatainak ápolása gátakba ne ütközzön, a gyámhivatal által megjelölt keretek között hozzátartozóival a kapcsolatait ápolhassa.
- ❖ A gyermek tiszteletben tartása, a család segítése.

IV. A BOLYAI GYERMEKOTTHONI KÖZPONT FELADATA

Feladatok:

- ❖ a beolvadó intézmények együttműködési feltételeinek megteremtése,
- ❖ egységes eljárás rendek, protokollok kidolgozása,
- ❖ egységes szemlélet mentén történő működési, gazdálkodási, nevelési elvek meghatározása,
- ❖ közös költségvetés, hatékony gazdálkodás megteremtése, fenntartása,
- ❖ stabil, érzelmileg, gazdaságilag, szakmailag biztonságot nyújtó szakmai egységek működtetése, a törvényi előírásoknak megfelelően,
- ❖ szükség szerint, a humán erőforrás átcsoportosítása, egyes szakmai egységek között ez irányú egyensúly megteremtése. A költségvetés, bér-gazdálkodás révén olyan plusz humán erőforrások előteremtése, mely a szakmai munkát hatékonyan segíteni tudja.

A gyermekotthon önállóan működő költségvetési szerv. Pénzügyi, gazdálkodási egységgel nem rendelkezik, a pénzügyi, gazdálkodási és számviteli feladatait a Fővárosi Gyermekvédelmi Intézmények Üzemeltetési Szervezete (1087 Budapest, Kerepesi út 33.) látja el.

A gyermekotthon minden csoportja a teljes körű csoportgazdálkodás során használja fel a feladatellátáshoz biztosított keretösszeget. Legyen hangsúlyos az ésszerű költségek, törekedjenek a költséghatékonyságra, hogy a teljes körű ellátás keretein belül megfelelő színvonalat, élhető életteret, mindennapokat biztosítsunk növendékeink számára. A csoportgazdálkodás hatékony működéséért felelős az igazgató, az igazgató helyettesek, a szakmai egységvezetők, a csoportvezetők és a gyermekotthon minden dolgozója.

A csoportgazdálkodás folyamatába életkor szerint fontos és szükséges a gyermekeket bevonni, ezzel is elősegítve az önálló életvezetésre, életkezdésükre való felkészülést az ésszerű pénzkezelést, gazdálkodást, takarékosságot. A közösen tervezett és megvalósított vásárlások során a gyakorlatban történő alkalmazás készségének kialakulását segítik elő a nevelők. A csoportvezető nevelők előre kötelesek tervezni a kiadásokat, és lehetőség szerint időarányosan teljesíteni a pénzfelhasználást. Kötelesek előrelátóan gondolkodni, úgy kezelni megtakarításaikat, hogy egy nem tervezett váratlan kiadás esetén is folyamatos és gördülékeny legyen a gyermekek ellátottsága, csoportjuk működése.

A csoportgazdálkodás területei, a növendékek ellátása:

- ❖ Személyi higiéniéhez szükséges tisztálkodási szerek biztosítása.
- ❖ Ruházat és azok tisztántartásának biztosítása.
- ❖ Az iskolai oktatásban, szakképzésben, felsőfokú oktatásban való részvétel, s az ezzel felmerülő költségek biztosítása.
- ❖ Utazási költségek, levelezés, telefonálás biztosítása.
- ❖ Szabadidős tevékenységekhez való eszközök és indokolt költségek biztosítása.
- ❖ Zsebpénz biztosítása.
- ❖ Üdülés, táborozás költségeinek biztosítása.
- ❖ Születésnap, névnap, karácsony alkalmából való megajándékozás biztosítása.
- ❖ Gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök biztosítása.
- ❖ Tisztítószerek, a takarításhoz szükséges eszközök biztosítása.

V. SZAKMAI EGYSÉGEK KAPCSOLATRENDSZERE, ÁTJÁRHATÓSÁG

Szakmai munka kapcsolatrendszere:

- ❖ tantestületi értekezletek
- ❖ vezető értekezletek
- ❖ szakmai egységek vezetői értekezletei
- ❖ csoportértekezletek (team ülés)
- ❖ esetmegbeszélések Az életkoruknak megfelelő ötszöri étkezés, amiből legalább egy étkezés meleg étel, ha egészségi állapotuk indokolja, az orvos által előírt diéta biztosítása.
- ❖
- ❖ szakmai fórumok.

Értekezletek tervezett rendje:

ÉRTEKEZLETEK	IDŐPONTOK	RÉSZTVEVŐK	FELELŐS
TANTESTÜLET	évente 3 alkalommal	minden dolgozó	igazgató igazgató helyettes
SZAKMAI VEZETŐSÉGI	Központban havonta két alkalommal.	igazgató igazgató helyettesek szakmai vezetők	igazgató igazgató helyettes
OTTHONSZINTŰ VEZETŐSÉGI	Otthononként hetente egy alkalommal.	szakmai vezető, csoportvezetők	szakmai vezető
CSOPORT	Havonta két alkalommal, illetve szükségszerűen bármikor.	csoportban dolgozók pszichológus fejlesztő pedagógus szükség szerint: gyám	szakmai vezető csoportvezető
MUNKAKÖZÖSSÉGI	Havonta egy alkalommal.	munkaközösség tagjai	munkaközösség ég vezető

A vezetői értekezlet és a team ülések szerepe, funkciói:

- ❖ Információáramlás biztosítása
- ❖ Közös információs bázis megteremtése
- ❖ Közös szakmai értékek, normák, célok kialakítása
- ❖ Szakmai „standard” kidolgozása, megerősítése
- ❖ Felelősségi körök tisztázása
- ❖ Egyéni, munkaköri kompetenciák egyeztetése
- ❖ Szerepek tisztázása, megerősítése
- ❖ Kontroll, szupervízió biztosítása
- ❖ Döntés előkészítés, döntéshozatal

A szakmai team üléseken a szakellátók részvétele kötelező.

A team működése, feladata:

- ❖ Döntés előkészítő
- ❖ Esetmegbeszélő, szupervíziós
- ❖ Információközlő és gyűjtő fóruma

A teamen való aktív részvétel minden szakellátó részére kötelező.

Minden team-ülésről jegyzőkönyv készül, melyet a szakmai vezető hitelesít. A jegyzőkönyv tartalmazza

- ❖ A team idejét, a résztvevők névsorát
- ❖ A teamre javasolt napirendi pontokat
- ❖ A napirendi pontok tárgyalása során keletkezett hozzászólásokat
- ❖ A keletkezett javaslatokat
- ❖ Minden olyan információt, melyet a team bármely tagja jegyzőkönyvben rögzíteni kíván.

Átjárhatóság:

A Bolyai Gyermekotthoni Központnak, a következő szakmai egységek biztosítják az utógondozói ellátást:

- ❖ Breznó köz Gyermekotthona
- ❖ Esze Tamás Gyermekotthona
- ❖ Hűvösvölgyi Gyermekotthona

A lépcsőzetes utógondozói ellátás kialakítása, valamint a fiatal felnőtt aktuális élethelyzetéhez, szükségleteihez legjobban illeszkedő gondozási hely megtalálása érdekében a gondozási hely változását – intézményeken belül – a fiatal felnőtt, illetve a fiatal felnőtt utógondozó nevelője – a szakmai team egyetértése mellett – egyaránt kezdeményezheti.

A gondozási hely változása az utógondozó személyének megtartása, vagy változása mellett egyaránt történhet, a kezdeményező utógondozó és a fogadó szakmai egység közös döntése alapján.

A gondozási hely módosítása során a küldő és fogadó Teamnek együtt kell működnie, pontosan tisztázva az eljárás menetében történő munkamegosztást. A folyamat koordinálásáért az intézményvezető illetve a szakmai egységvezető együttesen felelősek.

Nem szükséges a fiatal felnőtt hozzájárulása a gondozási hely módosításához, ha a módosításra beilleszkedési, együttélési zavar, illetve konfliktus, valamint az utógondozói ellátás fenntarthatósága miatt kerül sor. Ha a fiatal felnőtt a módosított gondozási helyét a fogadó szakmai egység által megadott határidőig nem foglalja el, az utógondozói ellátás intézmény által kezdeményezett megszüntetésének szabályai szerint kell eljárni.

Krízishelyzetben kezdeményezett módosítás esetében – amikor a módosítás a fiatal felnőtt biztonságának megteremtését, illetve fokozott felügyeletét szolgálja -, a fogadó szakmai egységnek nem áll módjában a módosítást elutasítania, amennyiben rendelkezik üres férőhellyel. Krízishelyzetben történő áthelyezést a szakmai egységvezető javaslatára az igazgatóhelyettes és az igazgató kezdeményezhet.

A szakmai egységek, illetve telephelyek közötti átjárhatóságot, a szakmai egységek közötti információáramlást, együttműködést, szakmai koordinációt az igazgató és az igazgató helyettes valamint a szakmai vezetők biztosítják.

Együtműködés társszervezetekkel

- ❖ Munkakapcsolatot kell létrehozni azokkal az intézményekkel (munkahelyekkel, iskolákkal, átképző központokkal, munkaügyi hivatalokkal, stb.) ahol a fiatal felnőttek tanulnak, dolgoznak, illetve elhelyezkedésüket elősegíthetik.
- ❖ Kapcsolatot kell tartani a hasonló profilú intézményekkel, társintézményekkel a közös tapasztalatszerzés, továbbképzés érdekében.
- ❖ Kapcsolatot kell kialakítani, illetve tovább fejleszteni a szakmai egységeket segítő szervezetekkel (Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Nevelési Tanácsadó, TKVSZB...).
- ❖ Minden olyan szervezettel, gazdasági szervezettel fel kell venni a kapcsolatot, amely a szakmai egységek potenciális támogatója lehet.
- ❖ A Gyvt.-ben rögzített együtműködési kötelezettség keretében – különösen a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – szoros munkakapcsolatot kell tartani a gyermekvédelmi alapellátás intézményeivel, így különösen a - Családsegítő és Gyermekjóléti Központokkal, a nevelési-oktatási intézményekkel, az egészségügyi alapellátás és szakellátás intézményeivel, a rendőrséggel.
- ❖ Kapcsolatot kell kiépíteni azokkal a nonprofit gyermekvédelmi, szociális, ifjúságsegítő szervezetekkel, akik – különösen pályázati programok benyújtásában és megvalósításában – a szakmai egységeknek, potenciális együtműködő partnerei, konzorciumi partnerei lehetnek.
- ❖ Kapcsolatot kell tartani azokkal a szervezetekkel, akik a fiatal felnőttek önálló életvitelét – különös tekintettel az ellátáson túli lakhatásuk megoldása érdekében – elősegíthetik.
- ❖ Kapcsolatot kell kiépíteni a szociális és gyermekvédelmi képzés képzőintézményeivel a szakellátói utánpótlás, szakmai gyakorlatok biztosítása érdekében.
- ❖ A pedagógusokat érintő életpályamodell okán az Oktatási Hivatallal.

VII. A SZAKMAI EGYSÉG MŰKÖDÉSÉNEK ALAPELVEI:

❖ *A nyitottság elve*

- ❖ Az intézmény nyitott, igénybevétele a Családjogi törvényben, a Szociális törvényben a Gyermekvédelmi törvényben, a fenntartó által elfogadott Szakmai Programban és házirendben foglaltakon kívül további feltételhez nem köthető.

❖ *Az önkéntesség elve*

- ❖ Az intézmény a kiskorúakkal és szüleikkel az önkéntesség elve alapján alakít ki együttműködést. Az intézmény munkatársai mindenkor a kiskorú érdekeit képviselve kötelesek tevékenykedni.

❖ *A személyiségi jogok védelmének elve*

- ❖ Valamennyi az intézményben feladatot ellátó személynek, tevékenysége során a tudomására jutott - a kiskorúak személyiségi jogait érintő - adatok és tények kezelésére, továbbítására és nyilvánosságra hozatalára a személyes adatok védelméről szóló törvényben, továbbá a 235/1997.(XII.17.) Korm. rendeletben foglaltakat minden körülmények között biztosítani kell.

❖ *Az egyenlőség elve*

- ❖ Az intézménybe felvételét kérő vagy oda felvételt nyert minden növendék nemre, származásra, felekezetre tekintet nélkül egyenlő elbírálásban kell, hogy részesüljön.

❖ *A gyermekvédelmi munka etikai minimumának elve*

- ❖ Az intézményben feladatot ellátó minden személynek a munkavégzése során a „Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló 1997. évi XXXI. törvényben és végrehajtási rendeleteiben foglaltakat, az intézmény szabályzataiban rögzítetteket, továbbá a Szociális Munkások Etikai Kódexében leírtakat maradéktalanul be kell tartania. Dolgozó az intézmény jelenlegi, illetve volt növendékeivel és az ő hozzátartozóikkal polgári jogi jogviszonyt semmilyen formában nem létesíthet. Így például: tőlük pénzt, vagy értéktárgyat el nem fogadhat, adásvételi, csereszerződést sem ingó, sem ingatlan vagyona nem köthet, tartási, életjáradéki, öröklési szerződés alanya nem lehet.

ZIRZEN JANKA GYERMEKOTTHON

1021 Budapest, Heinrich István u. 2.

A gyermekotthon a Hűvösvölgyben gyönyörű zöld övezetben, nyugodt, csendes helyen található. Legegyszerűbb megközelítési lehetőség Széll Kálmán tértől a 61 villamossal. A 2000-ben épült, szép, háromszintes épület igényesen berendezett, udvara sportolásra, szabadidő eltöltésére számos lehetőséget kínál.

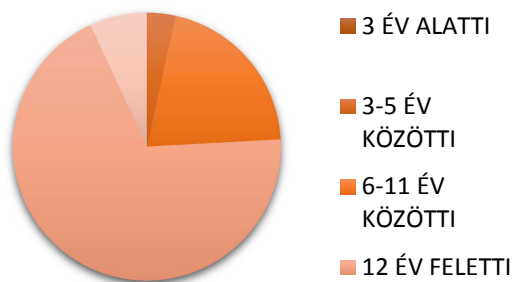
Speciális szükségletű gyermekeket fogadnak, nevelnek integráltan.

engedélyezett gyermek létszám: 30 fő

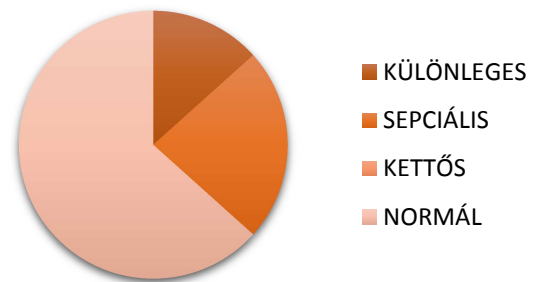
családi csoportok: 3 (10- 12 fővel)

utógondozói csoport: nincs, csoporton belül 1-1 fő nevelkedik.

ÉLETKOR SZERINTI MEGOSZLÁS

SZÜKSÉGLET SZERINTI MEGOSZLÁS

VIII. A GYERMEKOTTHONI NEVELÉS MÓDSZEREI, ESZKÖZEI

Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztés a személyiségi állapot felmérése és megfelelő egyéni fejlesztési terv kidolgozása alapján történik, amely a nevelés stratégiáját, a szükséges nevelési hatásokat fogalmazza meg. A fejlesztési program megvalósításához a gyermek együttműködésének elnyerése a sikeres nevelés kulcskérdése.

A személyiség fejlesztés területei: önismeret, testi egészség, lelki egészség, a tanulás tanulása, társas kapcsolatok, kommunikáció és kapcsolatkézség, konfliktuskezelés, viselkedéskultúra, pályaorientáció, motiváció, alkotás és önmegvalósítás, jelenismeret, globális problémák.

Közösségfejlesztés

A gyermeki közösség alapvető színtere a lakásotthoni jellegű gyermekotthoni csoport. Fontos a csoport szabályainak, céljainak és szilárd értékrendjének meghatározása és elfogadtatása, következetes érvényesítése.

A csoportban élő gyermekeknek a következő feladatokat, erkölcsi értékeket kell átadni, közvetíteni, megtanítani:

- ❖ egyéni értékek felismerése
- ❖ egymás tiszteletben tartása, egymáshoz való alkalmazkodás
- ❖ egymás pozitív irányú befolyásolása
- ❖ a másik problémáinak felismerése, egymás kölcsönös segítése
- ❖ a másság elfogadása, tolerancia

Önálló életvitelre nevelés

Az önkiszolgáló munkák szervezése a családi munkamegosztást kell, hogy mintázza, és át kell adni azokat a praktikus ismereteket, amelyek egy jól működő családi miliőben szinte észrevétlenül épülnek be a gyermekek szokásrendszerébe, megalapozva az önálló életvezetési képességek létrejöttét.

A gondozott gyermekeket az önálló életvitelre, a családi háztartás vezetésére történő felkészítésük érdekében életkoruknak megfelelően be kell vonni a háztartási teendők végzésébe, a csoportgazdálkodás megtervezésébe, a pénzkezelésbe, a mindennapi élet kisebb jelentőségű jogügyleteinek – például vásárlás, egymás közötti csere, ajándékozás, vétel –szabályszerű lebonyolításába. Fokozatosan ügyelni kell azonban arra, hogy a gyermek pszichés állapota ne vezethessen az ő csoporton belüli, vagy a csoporton kívüli más gyermek által történő kihasználáshoz.

Esetkezelő szolgáltatások

Az esetkezelő szolgáltatások általános célja az, hogy segítsen a gyermeknek megérteni és feldolgozni mindazt, ami vele és családjával történt, ami a gyermekotthoni elhelyezéséhez vezetett. Világosan vázolni kell előtte a jövőbeni lehetőségeket, pozitívokat és negatívokat egyaránt. A kölcsönös bizalom kialakulásának ugyanis csak ez lehet az alapja. Ugyancsak esetkezelés keretében kell feldolgozni a gyermek életében aktuálisan felmerülő új problémák közös megoldásának mikéntjét is. Törekedni kell arra, hogy a szolgáltatás során fejlődjön a gyermek önismerete és problémamegoldó készsége.

Házirend

A házirend a jogok és kötelezettségek felsorolásával magatartási szabályokat állapít meg. E szabályok kereteket állítanak fel az otthonban élő gyermekek mindennapi életében. A szabályok következetes alkalmazásával elő lehet segíteni, hogy a gyermekek hozzászokjanak a felnőtt lét eléréséig a normakövető magatartáshoz.

Kiemelendő, hogy a gyermekotthonban a testi fenyítés, bármely a teljes ellátáshoz tartozó juttatás megvonása, a szóbeli becsületsértés bármely formája nevelési eszközként olyannyira nem alkalmazható, hogy ennek előfordulása esetén az adott közalkalmazott a továbbiakban gyermekekkel nem foglalkozhat. Így értékelődik fel a házirend jutalmazás és büntetés szabályait tartalmazó része. Mindenképpen szükséges azonban, hogy a teljes körű ellátáson túlmenően legyen anyagi lehetőség a teljesítménytől, tőle elvárható magatartástól függő juttatások megvalósításához (pl. emelt összegű zsebpénz, belföldi vagy külföldi utazás, stb.). A „büntetés” nem lehet öncélú, megszegyenítő, nem sértheti a gyermeki jogokat, nem szolgálhatja a generál prevenció megvalósulását. Természetesen a negatív szankció hatékonysága nem független az időzítéstől, a következetességétől. Csekély súlyú elmarasztalás is elégséges lehet személyiségállapotától függően egyik gyermek esetében, míg másik gyermek vonatkozásában ugyanazon cselekmény súlyosabb megítélést vonhat maga után. Mindenképpen törekedni kell azonban arra, hogy a szankció alkalmazása végső eszköz legyen, helyette a pozitív megerősítés lehetőségeinek megtalálása, mint az egyik leghatékonyabb nevelési eszköz kell, hogy érvényesüljön. Természetesen a házirend kifüggesztésén túlmenően törekedni kell arra, hogy a gyermekek ne csak megismerjék a házirendben foglaltakat, hanem értsék is az ott megtalálható szabályokat és lássák azok értelmét.

Fejlesztés, nevelés

A gyermekekkel foglalkozó munkatársak következetes normakövető magatartásukkal segíthetik elő a gyermekek fejlődését. Ezen túlmenően a mindennapi teendők rögzítése gyakoroltatással, az életkornak megfelelő segítséssel, rendszeres ellenőrzéssel és visszajelzéssel történhet.

El kell érni, hogy a gyermekek mindennapi rutinjává váljanak mindazon higiéniai, életmódbeli, tanulással kapcsolatos, a szabadidő igényes eltöltésére vonatkozó követelmények, melyek megvalósulása alapvető feladat.

Mindig szem előtt kell tartani, hogy valamennyi az intézményben dolgozó személy tevékenysége, megjelenése mintául, modellül szolgáljon a gyermekek számára. Valamennyi a gyermekekkel foglalkozó munkatársnak kötelezettsége, hogy a gyermekekkel folytatott egyéni és csoportos beszélgetéseken lehetőséget adjon a problémák feltárására, a kérdések feltételére és e kérdésekre érthető, igaz válaszok adassanak.

Szem előtt kell tartani, hogy a felnőtt irányításával történő közösségi tevékenységeken (játékok, főzések, kirándulások, ünnepek, sport és egyéb szabadidős tevékenységek, stb.) keresztül közvetett módon érvényesülnek.

IX. TELJES KÖRŰ ELLÁTÁS

A teljes körű ellátás szakmai egységeinkben a személyközpontú ellátást jelenti.

- ❖ Az empátikus, elfogadó attitűd, pozitív érzelmi kapcsolatok kialakítása, a gyermekek problémáinak megértése, kapcsolati problémáik rendezése és olyan őszinte légkör megteremtése, amelyben mindenki érzi, hogy fontos, a vele történetek nem közömbösek a többiek számára.
- ❖ A gyermeket érintő kérdésben csak vele együtt lehet dönteni. Fontos, hogy felismerje és fejleszthesse képességeit, intellektusát és kreativitását, fel kell készíteni arra, hogy képes legyen alkalmazkodni a mindenkori valósághoz és helytálljon az iskolában, otthon és a világban.
- ❖ A gyermekek személyiségállapotának rendezése szempontjából fontos az értelmi, érzelmi élet területein való elmaradás minél korábbi felfedése, a problémamegoldó és kreatív gondolkodás, valamint a fogalmi gondolkodás kialakítása.

Befogadás

A gyermekek általában a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Befogadó Otthonából, más gyermekotthonból, vagy családjukból, illetve nevelőszülőtől érkeznek a szakmai egységekbe az elhelyezési javaslat alapján.

A különleges ellátást igénylő gyermekek befogadását -3 év alattiak- a feltételrendszer megteremtésével készítjük elő. A sajátos nevelési igényű gyermekek számára korai fejlesztést és gondozást, óvodai nevelést, iskolai nevelést és oktatást, fejlesztő felkészítést biztosítanak a szakmai egységek. A tartós beteg gyermekek számára állapotuk stabilitása érdekében a megfelelő orvosi ellátást, diétát, gyógytornát, gyógy úszást, gyógyászati segédeszközt és megfelelő gyógyszereket minden szakmai egység biztosítja.

Cél: a gyermekek minél zökkenő mentesebb beilleszkedésének elősegítése.

Feladat: a csoport előkészítése a gyermekek vagy gyermek befogadására, kapcsolatfelvétel a kijelölt gyermekvédelmi gyámmal.

- ❖ Anamnézis felvétele.
- ❖ A pszichés és értelmi állapot felmérése.
- ❖ Családi, testvéri, rokoni, baráti kapcsolatok megismerése.
- ❖ Egészségügyi állapot felmérése.
- ❖ Az „elhelyezési javaslat és elhelyezési terv” (TESZ-1) megismerése, különös tekintettel az otthonban való tartózkodás várható időtartamára vonatkozólag.
- ❖ A fentiek ismeretében egyéni gondozási-nevelési terv készítése, felmérve a fejlődés, fejlesztés, felzárkóztatás lehetőségeit.
- ❖ A testvérek együttes elhelyezése.
- ❖ A befogadás során a gyermekek és bekerülésük körülményeinek megismerését a dokumentációk megismerése, beszélgetés a szülőkkel (pszichológus, gyermekvédelmi gyám) és különböző vizsgálatok segítik.

Csoportgazdálkodás

A csoportgazdálkodás tervezetten, a költségvetés által biztosított ellátási normatíva hatékony, ésszerű, takarékos, önálló felhasználását szolgálja. A gazdálkodás folyamatában életkor szerint kell a gyermekeket bevonni, ezzel is elősegítve az önálló életkezdesre való felkészülést, a pénzkezelést, gazdálkodást, takarékoskosságot. A közösen tervezett és megvalósított vásárlások, a gyakorlatban történő alkalmazás készségének kialakulását segítik elő. Ezáltal megvalósul a csoportgazdálkodás pedagógiai célja, a családi háztartás vezetésének modellezése, annak érdekében, hogy a gondozott gyermekek képessé váljanak majd, a saját háztartásuk vezetésére.

A csoportgazdálkodás területeit, az elszámolás rendjét, a Bolyai Gyermekotthoni Központ Csoportgazdálkodási Szabályzata tartalmazza.

Bevezetésre kerül az OTP Bank Nyrt. (továbbiakban Bank) kártyahasználat, amely a Kincstári Kártyarendszert a Kincstárral közösen üzemelteti. A kártyahasználatához szabályozott rendelkezések állnak majd a kártyabirtokos rendelkezésére.

Kártyabirtokos az a természetes személy, akit a munkáltató a kártya használatára jogosít fel.

Étkezés

A szakmai egység családi csoportjaiban a napi ötszöri étkezést, a csoportgazdálkodás keretein belül valósítják meg. Csoportokban történő főzéssel, az igény szerint az Üzemeltetési Szervezet főzőkonyhájáról történő ebédkiszállítással, illetve iskolai tanév során az ingyenesen igénybe vehető közétkeztetéssel. Az ételek elkészítéséhez szükséges alapanyagok beszerzéséről, szakszerű tárolásáról a szakmai egységek, azon belül is a csoportvezetők gondoskodnak a szakmai vezető ellenőrzése mellett, az előre egy hónapra megtervezett étlap lapján. Az ételek, az ételkészítés-higiéniái, minőségügyi és ételbiztonsági szabályok betartásával készülnek, az alapanyagokkal dolgozó kollégák az évente megújított vizsgakötelezettségüknek eleget tesznek.

Iskoláztatás

Tanulmányi eredmények terén a gyermekek képességei az irányadóak. Törekszünk arra, hogy minden növendékünk a saját képességei szerinti legjobb eredményt érje el, hogy önmagához és képességeihez mértén feleljen meg önmaga és a környezetében élők elvárásainak. Célunk, hogy minden gyermek nappali oktatási rendszerben tanulhasson, munkaerőpiac képes szakmát, érettségit, diplomát szerezzen, valamint szabadidejéhez és képességeihez mértén munkát vállaljon.

Szabadidő kulturált eltöltése

A gyermekek számára elsősorban sok játékot, élményt és tapasztalatszerző kirándulást, sportolást (jégkorcsolya, úszás, foci), házon kívüli programot (Állatkert, Bábszínház, táncház, kulturális rendezvények, barangolás természetvédelmi területeken) szerveznek az egyes szakmai egységek. Támazkodunk a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság ez irányú segítségére, hiszen több egyesülettel, színházzal, kulturális központtal kötött együttműködési megállapodást, ezáltal is segítve a növendékek élményalapú szabadidős elfoglaltságának koordinálását.

A gyermekek szabadidős tevékenysége sokrétű, célzottan fókuszálunk a terápiás jellegű szabadidős foglalkozásokra (sport, meseterápia, táncterápia, művészetterápia, horgászat, evezés, kerékpározás) Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek erkölcsi nevelésére, melynek fontos szegmense a cserkészeti mozgalom közösségformáló színtere.

A nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek lehetőséget kapnak arra, hogy megőrizhessék identitásukat, ápolhassák hagyományaikat, a szülők erre vonatkozó kéréseit tiszteletben tartjuk. (roma klub)

Nevelőszülői kihelyezés és örökbefogadás előkészítése

A gyermekotthoni gondoskodás legfontosabb célja a gyermek mielőbbi visszagondozása vérszerinti családjába, vagy ha ez nem szolgálja a gyermek érdekét, akkor örökbefogadó családba vagy nevelőszülőkhöz való kihelyezése.

A felterjesztést követően annak sikeres megvalósulása érdekében, megbeszéljük a közreműködő résztvevők (gyermekvédelmi gyám, intézményvezető, nevelők, pszichológus) feladatait, szerepét a folyamatban. A szakmai team együttműködése biztosítja azt a szakmai tevékenységet, amellyel támogatjuk a nevelőszülői kihelyezés vagy örökbefogadás folyamatát.

Segítjük a majdani szülőt abban, hogy a gyermekről reális képet, részletes információt kapjon, biztosítjuk a találkozások, az ismerkedések zökkenőmentességét, valamint felkészítjük a gyermeket a „családba” kerülésre.

Az otthon pszichológusa támogatást nyújt a gyermek számára, segíti feldolgozni a változással, a lehetséges új élethelyzet feldolgozásával járó feszültségeket és érzelmeket.

Örökbefogadás esetében a találkozásokat mindig a résztvevőkkel való beszélgetés, és a gyermek számára pszichológiai foglalkozás kíséri, ahol lehetőség van az érzések tudatosítására, az esetleges kérdések, kétségek, bizonytalanságok megbeszélésére, valamint a pozitív élmények megerősítésére. Az örökbefogadó szülőkkel való beszélgetés során alkalom nyílik a felmerülő nevelési nehézségek megbeszélésére, megoldására, megfelelő nevelési módszerek/eszközök megfogalmazására, amelyek a jövőben is támpontot adhatnak. Az elválás, a távozás alkalmával lehetőség nyílik elkészönni, elbúcsúzni, ez segít az elmúlt életszakasz lezárásában, az új kezdetében.

X. NORMÁL GONDOZÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE KIALAKÍTOTT NEVELÉSI CÉLOK/FELADATOK/MÓDSZEREK

A nevelés célja

A gyermekek bekerülésükkor halmozottan hátrányos helyzetükből adódóan személyiségükben sérültek. A csoportban dolgozó nevelők, gyermekvédelmi asszisztensek és gyermekfelügyelők, a pszichológus, a fejlesztőpedagógus összehangolt munkájának célja, hogy a gyermekek önmagukhoz képest fejlődjenek, a hosszú távú nevelés következményeképpen, a személyiségfejlesztő munkafolyamatot legyen.

A magatartási és tanulási problémákat a szakembercsoport – pszichológus, fejlesztőpedagógus - eredményesen kezelje.

Törekszünk arra, hogy a gyermekek neveltségi szintje a társadalom által elvárt szintű legyen, a szakmai egységekben a kortárskapcsolatok erősödésével ne alakuljon ki deviáns magatartás. Az erkölcsi értékek, életvezetési ismeretek elméleti és gyakorlati elsajátítása, az önálló életre való felkészítés, az otthonból való kilépés előkészítése egzisztenciális és anyagi szempontból már a gyermekotthonba bekerüléskor kezdődjön meg. Ennek folyamata, a csoportra és az egyénre vonatkozó nevelési tervekben jelenjen meg.

Tovább építjük a mentori rendszert, mely komoly segítséget jelenet a nevelőknek a gyermekekkel való foglalkozásokban, a gyermekeknek pedig az egyéni- differenciált fejlesztésben.

Kiemelt feladatnak tekintjük növendékeink önellátásra, önálló életvezetésre való felkészítését. A nagyobb kamasz korosztály életében szeretnénk, ha jelen lenne az önkéntes munka - ezzel is erősítve bennük, a társadalmi szerep – és felelősségvállalás fontosságát - természetesen figyelve teherbírásukra, képességeikre.

A Zirzen Janka Gyermekotthoni szakmai egységeiben folyó nevelés feladatai:

- ❖ A szakmai egységekben az ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve nevelésbe vett gyermekek számára otthont nyújtó ellátás biztosítása.
- ❖ A gyermekek személyiségállapotának rendezése, hiszen minden teljesítmény a személyiségállapot függvénye.
- ❖ Az egyéni gondozási-nevelési tervekben megfogalmazott feladatok teljesítése, a gyermek sorsának minél optimálisabb rendezése.
- ❖ Felkészítés az önálló életre, pályaválasztásra, párokapsolatra, szexuális életre, családi életre.
- ❖ A gyermekek piacképes tudáshoz juttatása, elindítása az életbe, segítése, támasza lenni az önállósodási folyamatban.
- ❖ A növendékek családi kapcsolatainak kiépítése, illetve gondozása, ha lehetséges visszahelyezése a családba, ha lehetetlen, örökbefogadó vagy nevelőszülői kihelyezésre való felterjesztése. Ha ez sem lehetséges családi vagy valamilyen külső kapcsolat megtartásával nevelni 18 éves koráig, illetve biztosítani az utógondozói ellátást, ameddig szüksége van rá, de legfeljebb 21, illetve ha nappali oktatás munkarendje szerint, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat 24, 25 éves koráig.
- ❖ Gondozási-nevelési terv készítése a gyermekvédelmi gyámmal szoros együttműködésben, mely tartalmazza az egyénre szabott fejlesztést, nevelési programot a családdal, iskolával való együttműködést. Kiemelt figyelmet fordít a különleges ellátást igénylő – 3 év alatti, tartósan beteg illetve fogyatékkal élő gyermekek gondozását, nevelését, oktatását illetően.
- ❖ Otthonpótló feladat, a család szerepeinek, szocializációs feladatának átvétele.
- ❖ Az otthonban élő gyermekek számára érzelmi, fizikai biztonság nyújtása.
- ❖ Erkölcsi normák, értékek közvetítése.
- ❖ Egészséges életmódra nevelés, mentálhigiénés gondozás.
- ❖ Külső kapcsolatok – családi, baráti - kiépítése, erősítése.
- ❖ Az áthelyezések –másik gyermekotthonba - minimálisra csökkentése.

A család szocializációs hiányosságaiból adódó feladatok

- ❖ A gyermek önállóságra nevelése. Az önkiszolgáló munka, a praktikus ismeretek segítik az önálló életvezetési készség létrejöttét.
- ❖ Kommunikációs készség fejlesztése.
- ❖ A társadalom által elfogadott értékek, normák közvetítése.
- ❖ Identitás, nemzeti hovatartozás tudatosítása, erősítése, a népi kultúra és hagyományok megismerése.
- ❖ Saját belső értékek felfedeztetése, önmaga elfogadására nevelés.
- ❖ Önkontroll, önfegyelem kialakítása.
- ❖ Érzelmi élet fejlesztése szorongások oldásával, a reális énkép kialakításával.
- ❖ Erkölcsi fejlődés elősegítése a tevékenységek rendszeres értékelésével, az érzelmi élet fejlesztése által.
- ❖ Problémamegoldó, érdekérvényesítő képesség fejlesztése.
- ❖ Családi, baráti, külső, belső kapcsolatok kiépítése, ápolása, más értékrend, szokások megismerése, elfogadása. Toleráns magatartás kialakítása.
- ❖ Az udvarias magatartás, a kulturált étkezés szabályainak elsajátítása.
- ❖ Igényesség kialakítása önmagával és a környezetével szemben, lakás- és öltözködési kultúra.
- ❖ A tanulási készségek fejlesztése. A gyermekekben lévő kíváncsiságra, kreativitásra, érdeklődési körre alapozva segíteni a tanulmányi munkát, előkészíteni a pályaválasztást.
- ❖ Tehetséggondozás
- ❖ Rekreáció
- ❖ A természet tisztelete.
- ❖ A pénz értékének és szerepének, a takarékoság lehetséges formáinak elsajátítása.
- ❖ Szexuális felvilágosítás.

- ❖ Felkészítés a párkapcsolatra, szerelemre. A gyermekek megismertetése a saját szerepükkel, feladataikkal a felelős párkapcsolatban.
- ❖ Felkészítés az egészség megőrzésére. A higiénés szokások, feladatok, megtanítása. A helyes táplálkozás szokásainak elsajátítása. Sporttal, edzettséggel növelni az állóképességet. A káros szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése.
- ❖ Felkészíteni a családi életre, az önellátásra, önálló életvezetésre.

Az esélyegyenlőség megteremtését szolgáló feladatok:

- ❖ Felzárkóztatás, korrepetálás.
- ❖ Tehetséggondozás.
- ❖ Nyelvtanulási lehetőség biztosítása.
- ❖ Felkészítés a hivatalos ügyek lebonyolításának módjára. Például diákpályázatok, diákmunka, önéletrajz-írás, nyomtatvány kitöltés, stb.
- ❖ Ösztönzés a tanulmányok sikeres folytatásához, a szakma illetve a diploma megszerzéséhez.

Módszerek:

- ❖ Az otthonban dolgozó felnőttek személyes példája.
- ❖ Egy, a gyermekek által is elfogadott szabály, norma és értékrend felállítása, és ennek következetes betartása.
- ❖ Mindenki által ismert és elfogadott élet- és házirend.
- ❖ Követelés, begyakorlás, segítség, ösztönzés, ellenőrzés. Az irányítás során elvégezhető a szükséges korrekció.
- ❖ A közös tevékenységek során kialakult kölcsönhatások.
- ❖ Megfigyelés.
- ❖ Beszélgetés, ez többféle lehet, spontán vagy célzott. Például problémákat vagy szabályokat megbeszélő, konfliktusokat feloldó beszélgetés, fejlesztő interjú.
- ❖ Játékok, pl.: szerep, önismereti, megismerő, dráma, szituációs.
- ❖ Különböző, az adott célnak megfelelő tájékoztató anyagok rendelkezésre bocsátása.
- ❖ Az oktató-nevelő munkát fejlesztőpedagógus, pszichológus segíti.

Egészségük megőrzésében, életmódjuk kialakításában életkoruknak megfelelően bevonjuk a gyermekeket is. A szakmai egységek vonatkozásában általában biztosított az orvosi ellátás, valamint ápolónői felügyelet a Heim Pál Kórház részéről, melynek keretében a gyermekeket félévente általános kivizsgálásban részesítik.

XI. KÜLÖNLEGES GONDOZÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE KIALAKÍTOTT NEVELÉSI CÉLOK/FELADATOK/MÓDSZEREK

Gyermekotthonainkban a sajátos nevelési igényű gyermekek különleges gondozásban részesülnek.

Az a gyermek sajátos nevelési igényű, aki testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd. Gyakran sérüléseiből származó pszichés- és szociális akadályozottság jellemzi őket.

A gyermekotthonokban nevelkedő különleges szükségletű gyermekek nevelésének, gondozásának feladatait a csoportban dolgozók, a szakmai team (pszichológus, fejlesztőpedagógus) és az iskolák, oktatási, egészségügyi intézmények, egyesületek, társadalmi szervezetek, stb. segítségével valósítjuk meg.

Törekszünk a gyermekek oktatását végző intézményekkel való szoros együttműködés kiépítésére, a Pedagógiai Programjuk megismerésére, melyre a nevelőközösség és a szakmai team is támaszkodik.

A nevelés célja:

A különleges gondozást igénylő gyermekek hátrányait a minimálisra csökkentjük, azért, hogy képesek legyenek „normál” társaikkal együtt nevelkedni.

A különleges ellátást és sajátos nevelést igénylő gyermekek fejlesztése, gondozása, különleges igényeik kielégítése (diéta, rendszeres szakorvosi ellátás, megfelelő iskola, stb.), egyéni képességeik fejlesztése, habilitáció, a rehabilitáció, és a társadalmi beilleszkedés elősegítése életkoruknak megfelelően - kiemelt feladata annak a csoportnak, ahol a gyermekek integráltan nevelkednek, és az otthon szakmai teamjének.

A három év alatti gyermekek gondozásával, nevelésével kapcsolatos feladatok ellátása, kötődési kapcsolatok erősítése: szülőhöz, testvérhez, családtagokhoz. A hospitalizáció megelőzése.

Feladatok:

- ❖ képességfejlesztés egyéni és kiscsoportos formában,
- ❖ differenciált, különleges szükségletekhez igazodó segítségnyújtás a képességek és a szocializáció során,
- ❖ a hiányosan működő képességek, készségek korrekciója valamennyi területen,
- ❖ terápiás eszközök, eljárások alkalmazása a tanulási problémákkal, a pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek fejlesztésében,
- ❖ a különleges szükségletű gyermekek felkészítése a továbbtanulásra, a társadalmi beilleszkedésre, a sikeres életkezdesre,
- ❖ a személyiségük harmonizálása önmaguk és mások elfogadásával, a toleráns magatartás kialakítása,
- ❖ az általános emberi értékek, társadalmi normák elsajátítása, azonosulás ezekkel az értékekkel,
- ❖ az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése.

A nevelés feladatai

- ❖ gondozási-nevelési terv készítése a gyermekek számára, mely tartalmazza az egyénre szabott fejlesztési, nevelési programot a családi, iskolai háttérrel való együttműködést,
- ❖ az egyéni gondozási-nevelési tervekben megfogalmazott feladatok teljesítése, a gyermek sorsának minél optimálisabb rendezése,
- ❖ különleges ellátást igénylő gyermekek szociális képességeinek, viselkedésének, magatartásának formálása a konfliktusmentes társadalmi beilleszkedés érdekében,
- ❖ képességeik fejlesztése, az ismeretek megszerzése a felzárkózás érdekében,
- ❖ önmaguk és társaik másságának elfogadása,
- ❖ kitartás, akarat fejlesztése, reális énkép kialakítása,
- ❖ általános emberi értékek megismerése, elfogadtatása, azonosulás fejlettségüknek megfelelően,
- ❖ kognitív képességeik fejlesztése, egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kiépítése, hosszabb tanulási, felkészülési idő biztosítása,
- ❖ a jól működő képességek tudatos fejlesztése, önbecsülésük erősítése,
- ❖ testi és lelki egészség megóvása, a kompenzáló, korrigáló technikák gyakorlott birtoklása,
- ❖ oldott, humánus légkör megteremtése, ahol az értelmi, érzelmi képességeik kibontakoznak és emberi kapcsolataik fejlődnek.

Módszerek

- ❖ folyamatos ellenőrzés, nyomon követés, szoros kapcsolattartás az oktatási és egészségügyi intézményekkel, a Szakértői Bizottságokkal, Nevelési Tanácsadókkal, a Fővárosi Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatokkal és a Gyámhivatalokkal,
- ❖ segíteni a gyermek és a család, szülő, érzelmi kapcsolatának erősödését, stabilitást,
- ❖ együttműködés az oktatási intézményekkel, a gyermekek iskolai kudarcainak csökkentése, és a kedvezőbb közösségi pozíciójuk kialakítása, illetve reális énképük, önértékelésük megerősítése érdekében,
- ❖ a gyermekeket be kell kapcsolni a különböző iskolán kívüli tevékenységekbe, a szabadidő kulturált eltöltésébe – felzárkóztatásba, tehetséggondozásba, különböző sportokba,
- ❖ folyamatos, őszinte érzelmi kötődést biztosítani a gyermek és az őt gondozó nevelők számára, amelyben problémáit nyíltan feltárhatja,
- ❖ amennyiben szükséges, külső szakemberek segítségének igénybe vétele.

Az utóbbi időszakban jellemzően megnőtt a kettős szükségletű gyermekek beáramlása, ellátásuk óriási kihívást, rengeteg többlet feladatot jelent az intézményekben dolgozóktól. Egy- egy ilyen eset kapcsán szükség szerint biztosítani kell a dolgozók számára a rendszeres esetmegbeszélésre, egyéni szupervízióra való lehetőséget.

XII. SPECIÁLIS GONDOZÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE KIALAKÍTOTT NEVELÉSI CÉLOK/FELADATOK/MÓDSZEREK:

A gyermekotthon a Fővárosi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Gyermekvédelmi Szakértői Bizottsága által készített szakvélemény alapján súlyos pszichés-, illetve disszociális tüneteket mutató nevelésbe vett gyermekek számára integrált formában speciális ellátást biztosít, azzal a megkötéssel, hogy csoportonként 2 fő speciális szükségletű kiskorú gyermek helyezhető el.

A speciális ellátás során értelemszerűen a normál csoportban élőkre megfogalmazott alapelveket, módszereket, feladatokat maradéktalanul alkalmazni kell, ezeken túlmenően az alábbiak kiemelt érvényesítése válik szükségessé:

A „speciális” célok:

- ❖ A szocializáció sikeressége érdekében az értékek interiorizációja.
- ❖ A rehabilitációhoz szükséges készségek, képességek fejlesztése.
- ❖ Stabil, egészséges emocionális személyiség kialakítása.
- ❖ Reális pozitív önértékelés.

A célok és feladatok megvalósításához szükséges módszerek:

A speciális ellátás során elsősorban a motiváció módszerével, a nevelési eszközök (dicséret, büntetés egyensúlyának) megteremtésével, a következetes, rövid-, belátható távokat kitűző módszerek alkalmazhatóak.

A célok és feladatok realizációjának kritériuma, lényeges a nevelés sikeressége szempontjából, a nevelés kereteinek egyértelmű megfogalmazása, tervezett, strukturált napi tevékenység, napi- illetve házirend.

Az egyéni gondozási tervben átgondolt, individualizált nevelés.

- ❖ A közösségen belül a személyre szóló feladatok elosztása, az elvégzett munka értékelése.
- ❖ A nyílt, játzmákat nélkülöző egyértelmű kommunikáció, az igazodási pontok iránymutatása.
- ❖ A gyermek viselkedésének változásait érzékelő, a teljesítményre törekvést, honoráló attitűd kifejezése.
- ❖ A terápiás eljárásnak törekednie kell a fiatalok közösséggé formálására, egyidejűleg a várható magatartás dinamika kiszámíthatóságára és ennek szakmai kezelésmódjára.

Kiemelkedő feladat kell, hogy legyen a szabadidő sokszínű programozása. Lényeges a minél szélesebb „nyitás a társadalom felé”, a különböző kulturális elfoglaltságok szakkörök, társas táncok, aerobik, korcsolya, nyelvtanulás, stb. elsősorban a lakókörnyezet által biztosított lehetőségek keretében.

A szocializációt, illetve a re szocializációt segítő feladatok és módszerek közül hangsúlyozott szerepet kell, hogy kapjon a társas érintkezés legfőbb eszköze a kommunikáció fejlesztése.

A kommunikáció, a viselkedéskultúra ismereteinek elsajátításán kívül, a társadalomba történő zökkenőmentes beilleszkedéshez ugyanolyan jelentőséggel bír a fiatal értelmi és személyiségjellemzőihez illeszkedő pályaorientáció.

Fontos, hogy minél differenciáltabban fogalmazza meg önmagát.

Keresse személyiségének leginkább megfelelő speciális szakmai területét, pálya identifikációjához.

A speciális szükségletű gyermekek ellátása alapvető feladat a gyermekek értelmi, érzelmi nevelése, személyiségük fejlesztése, a megfelelő testi fejlődés biztosítása, szocializációs hátrányok kompenzálása, egészséges életmódra, személyi higiéniára nevelés mellett pszichés állapotuk folyamatos figyelemmel kísérése, szükség esetén ambuláns vagy kórházi ellátás formájában szakorvosi kezelés igénybevételének biztosítása, a szakorvos által meghatározott gyógyszerek a kezelés alatt és a kezelés megszűnését követően történő pontos adagolásának megvalósítása. A speciális ellátás kiterjed a gyermekek életkorához, állapotához és szükségleteikhez igazodó oktatásra, szakképzésre, foglalkoztatásra is.

A súlyos pszichés problémákkal küzdő gyermekek esetében a nevelési cél elérése során külön figyelemmel kell lenni a szakorvos által meghatározott ok-okozati összefüggésekre, a pszichés állapot változásait kiváltó okokra és haladéktalanul reagálni kell állapotrosszabbodás esetén a gyámhivatali intézkedések megtétele érdekében. Amennyiben a gyermek pszichés állapota a továbbiakban már nem indokolja a speciális csoportban történő elhelyezését, haladéktalanul kezdeményezni kell az ellátás felülvizsgálatát, ugyanakkor meg kell vizsgálni, hogy a gyermek mindenekfelett álló érdekét szolgálja-e a gyermekotthon normál csoportjában történő elhelyezése. Amennyiben igen, úgy üres férőhelyek esetén őt előnyben kell részesíteni a normál csoport férőhelyeinek betöltésekor.

A speciális ellátás során nagymértékben nő a pszichológus szerepe, törekedni kell arra, hogy gyakorlattal rendelkező, felkészült munkatársak lássanak el nevelői, gyermekvédelmi asszisztensi tevékenységet. Célszerű kerülni a gyermekfelügyelő alkalmazását. Indokolt esetben gyermekpszichiáter, pszichiátriai intézmény bevonásával biztosítani a gondozottak megfelelő ellátását.

A nevelés célja a csoport számára

A csoport szempontjából az első feladat az újonnan érkező fiatalok be és elfogadása, illetve a gyors, hatékony beilleszkedés támogatása.

A csoportos és egyéni beszélgetések során fontos annak a szemléletnek átadása, hogy mindannyian különbözőek vagyunk, különböző lehetőségekkel és különböző nehézségekkel rendelkezünk.

Az újonnan érkező gyermekeknek lehetősége legyen megismerni a csoport szokásait, és lehetősége legyen bemutatkozni, önmagáról beszélni, saját belátása szerint.

A gyermekek számára érthetővé kell tenni, hogy a gyermekotthonba kerülés milyen új élethelyzetet jelent az érkező számára. Tudatosítani, hogy eddigi élethelyzeteik, nehézségeik hatására a személyiségben, a hangulati életben, a viselkedésükben adódhatnak zavarok, nehézségek, amelyek rövidebb, hosszabb ideig fennállnak, s amelyeket segíteni kell leküzdeni, meggyógyítani. Ehhez időnként szakember, pszichológus/pszichiáter, vagy akár kórházi kezelés is szükséges. Fontos, hogy ezek a beavatkozások ne ijesztőek legyenek, hanem szükségszerű, fontos és természetes lehetőségként jelenjenek meg a gyermekek számára. Egyes konkrét esetekben beszélni kell arról, hogy egy-egy pszichés zavar milyen viselkedésbéli sajátosságokkal jár, hogyan érdemes/szabad ezekhez viszonyulni. Mit kell tenni, ha furcsa, veszélyes, vagy zavaró viselkedéssel találkoznak.

Ezek megoldásában, leküzdésében, gyógyításában az egyéntől és a csoport tagjaitól egyaránt együttműködést várunk.

Fontos beszélni ezzel kapcsolatban arról, hogy egymás elfogadása mellett ugyanakkor milyen viselkedési szabályok betartása elengedhetetlen mindenki számára, s melyek azok, amelyeket a csoport nem fogad el.

Nyílt, de nem indiszkrét csoportos és egyéni beszélgetések során, és esetleg pszichológus által irányított csoportos gyakorlatokkal lehet ezt a munkát segíteni.

Cél, hogy a csoport olyan elfogadó, támogató közösségként működjön, amelyben helyet kap, a terápiás, gyógyító közösség attitűdje, amelynek tagjai tudatában vannak egymás nehézségeinek. Egymást elfogadó, a gyógyulásban, fejlődésben támogató közösség kialakítása a cél, a mindennapi élet keretei között.

A nevelés célja az egyén számára

Az egyén szempontjából cél a beilleszkedés segítése, a gyermekotthonba kerülés, mint trauma feldolgozása, majd a jövőkép kidolgozása, a szükséges gyógyító eljárások megtervezése és elfogadtatása a gyermekkel.

Fontosnak tartjuk, hogy minden szakmai egységben olyan egyéni és csoportos terápiás, vagy terápiás jellegű foglalkozások rendszerét alakítsuk ki, amelyek a gyermekek személyiségét komplex módon gyógyítják, gazdagítják. A gyermekek pszichés zavarai mellett az egész személyiség kiteljesedése kapjon szerepet. Cél, hogy a pszichés zavarokkal küzdő gyermekek gyógyuljanak, tüneteik elmaradjanak, vagy általuk kezelhetővé váljanak, annak érdekében, hogy személyes jólétük növekedjen, pszichés, családi és szociális helyzetük egyaránt javuljon.

Bővíteni kell azoknak a lehetőségeknek a körét (szakellátó intézmények, kórházak, alapítványok), amelyeken keresztül a gyermekek számára gyorsan és gördülékenyen biztosítottak a következő ellátások:

- ❖ egyéni pszichoterápia,
- ❖ szükség esetén gyógyszeres terápia,
- ❖ csoportos terápiás foglalkozások (feltáró, támogató, önismereti, művészeti, pszichodráma csoport).

Nevelőközösség

A különféle pszichés zavarokkal és megbetegedésekkel küzdő gyermekek speciális nevelési igényű gyermekek is egyben, személyiségének jellemzői, aktuális állapota és pszichés zavaraiak megléte miatt a hagyományos pedagógiai módszerekkel történő nevelésük nem elégséges, így a hagyományos pedagógiai felkészültséggel, módszertannal és attitűddel rendelkező, nevelőtanári munka nem feltétlenül vezet sikerre, illetve nagy valószínűséggel nem elegendő a feladat sikeres elvégzéséhez.

Ezért nagy gondot fordítunk arra, hogy a gyermekekkel foglalkozó pedagógusok és gyermekvédelmi asszisztensek/gyermekefelügyelők folyamatos tájékozási lehetőséget és szakmai támogatást kaphassanak. Ennek érdekében szervezünk belső képzéseket, szakmai fórumokat, amelyek során:

- ❖ korszerű és adekvát ismereteket szerezhetnek a különféle pszichés problémákról,
- ❖ megfelelő és elegendő ismereteket szerezhetnek a gyermekekről, pszichés állapotaikról, betegségeiről,
- ❖ ismereteket nyújtunk a speciális tennivalókról,
- ❖ konkrét módszertani segítséget kaphatnak az előforduló pszichés problémák pedagógiai kezeléséhez,
- ❖ módszertani segítséget kaphatnak az: empátikus, odaforduló, támogató magatartás, valamint korrektív emocionális élményeket adó kapcsolatok és tevékenységek kialakításához, orvosok, pszichiáterek, pszichológusok közreműködésével.

Módszerek

- ❖ relaxációs technikák megtanítása,
- ❖ más alternatív mentálhigiénés módszerek és terápiák (jóga, hangterápia),
- ❖ személyiség és kreativitásfejlesztő (terápiás jellegű) foglalkozások:
- ❖ művészetterápia,
- ❖ környezeti nevelés (kert- és konyhaprogram),
- ❖ sport,
- ❖ tánc- és mozgásterápia,
- ❖ játék és meseterápia,
- ❖ kutyaterápia,
- ❖ zeneterápia, stb.
- ❖ horgászat
- ❖ kerékpározás

XIII. UTÓGONDOZÓI ELLÁTÁS, UTÓGONDOZÁS

Az utógondozói ellátás kereteit a Gyermekvédelmi Törvény határozza meg. A feladat ellátása az otthon alapelveiből, célkitűzéseiből és működésének alapvető szempontjaiból következik.

A Bolyai Gyermekotthoni Központban három szakmai egységbe kérhetik a nagykorúvá váló fiatalok elhelyezését: Breznó közti Gyermekotthonba, Esze Tamás Gyermekotthonba, Hűvösvölgyi Gyermekotthonba.

Az utógondozói ellátás igénybevételét szükségszerűen már hónapokkal a nagykorúvá válás előtt meg kell előznie egy szakmai team által koordinált beszélgetésnek, majd a növendékkal végzett interjúbeszélgetésnek. Ennek mentén lehet majd egy szakmailag támogatott indokolt utógondozói ellátásra javaslatot tenni, együttműködési megállapodást előkészíteni.

A növendéknek lehetőséget biztosítanak az egyes szakmai egységek, hogy megismerje új életterét, környezetét, egyben a választás lehetőségét jövőbeni gondozási helyét illetően.

XIV. ÉRDEKKÉPVISELET MEGVALÓSULÁSA

A szakmai egységekben ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve nevelésbe vett gyermekek élhetnek panaszjogukkal. Panaszait, észrevételeiket megbeszélhetik gyermekvédelmi gyámjukkal, az otthon igazgatójával, igazgató helyettesével, vagy a szakmai egységvezetővel.

Megkereshetik a gyermekjogi képviselőt, akinek elérhetősége minden csoportban és közös helyiségekben megtalálható, valamint fordulhatnak az Érdekképviseleti Fórumhoz. A gyermekek erre vonatkozó tájékoztatása a „A Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény 36. § (1) értelmében, a Házirendben is olvasható.

Az Érdekképviseleti Fórum feladata:

- ❖ tájékoztató és tájékoztatási jog gyakorlása;
- ❖ véleményezési és javaslattevési jog gyakorlása.
- ❖ Az igazgatónál, igazgató helyettesnél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben.
- ❖ Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról.
- ❖ Megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt.
- ❖ Intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, ill. más hatáskörrel rendelkező szervnél.
- ❖ Egyetértési jogot gyakorol a Házirend jóváhagyásánál.
- ❖ Az érdekképviseleti Fórum a Határozatait köteles nyilvánosságra hozni, kivétel a személyiség jogokat érintő ügyek.

A gyermekotthon munkatársainak kötelességeit és jogait az

- ❖ irányadó jogszabályok (Munka törvénykönyve, Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény), valamint:
- ❖ az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata,
- ❖ az intézmény Szakmai Programja,
- ❖ a dolgozó munkaköri leírása tartalmazza.

A Közalkalmazotti Tanács képviseli a dolgozók érdekeit.

A gyermekotthon dolgozói közfeladatot ellátó személynek számítanak, mely minősítés, feladat ellátásuk során védi személyes biztonságukat.

XV. CSALÁDDAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS

2014. január 1. napjával Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Fővárosi Kirendeltsége irányításával, a Fővárosi Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat szervezésében, a Fővárosi Gyermekvédelmi gyámok a Fővárosi Gyermekotthonok vezetőivel megállapodást írtak alá. Ebben a gyermekotthonok igazgatói kötelezettséget vállalnak arra, hogy a 2014. január 1. napjától hatályba lépett új jogintézmény, a gyermekvédelmi gyámság minél gördülékenyebben, a gyermek legjobb érdekét maximálisan szem előtt tartva épülhessen ki; a szakellátásban élő gyermekek ellátását végző személyek tevékenységének koordinálására, különös tekintettel a gyermekvédelmi gyámságra. E feladat továbbra is a szakmai egységek feladata lesz, melynek megvalósulásáért, koordinálásáért a szakmai vezetők felelősek.

A családgondozás érdekében a gyermekvédelmi gyám feladata különösen a gondozott gyermek felkészítése a családdal való találkozásra, szükség esetén a gyermeknek a kapcsolattartás helyszínére kísérése, valamint ha a gyermek és a szülő közötti kapcsolat helyreállításához szükséges, a találkozáson való részvétel (NM.r. 87. § (3) bek. b) pont).

A kapcsolattartási szabályok meghozatala előtt és a határozat kézhezvétele után a szülő, a szakmai vezető és a gyermekvédelmi gyám közösen értelmezik a kapcsolattartási szabályokat. Amennyiben értelmezési vita van, a gyámhivatalhoz fordulnak.

A gyámhivatali határozat alapján kapcsolattartásra jogosult minden olyan személy, aki a határozatban megnevezésre kerül (vérszerinti szülő, nagyszülő, kiskorú és nagykorú testvér), valamint a gyermeknek joga van a személyes kapcsolatainak ápolásához minden olyan személlyel, akit a gyermekvédelmi gyám hozzájárulásával engedélyez. Mielőtt a gyermekvédelmi gyám dönt a személyes kapcsolatok ápolásának engedélyezéséről, egyeztet a szakmai egység vezetőjével és a gyermek nevelőjével.

A gyámhivatal a kapcsolattartás szabályozására vonatkozó határozatában dönt a gyermeknek a gondozási helyéről legfeljebb két napra történő eltávozása és a két napnál hosszabb szabadsága gyermekvédelmi gyám által történő engedélyezésének lehetővé tételéről vagy annak a gyermek érdekében történő mellőzéséről. (Gyer. 30/H. § (2) bek.).

A gyermekvédelmi gyám segíti

- a gyermek gondozóját a kapcsolattartás, családgondozás során felmerülő problémák megoldásában;
- a gyermeket a kapcsolattartással összefüggő problémái megoldásában, szükség esetén pszichológus bevonásával, (NM.r. 153. § (1) bek. a) pontja).

A kapcsolattartás biztosítására a gondozási hely vezetője kötelezett, ő gondoskodik arról, hogy a gyermek kapcsolattartási joga érvényesüljön. A szakmai vezető biztosítja, hogy a nevelő, vagy gyermekvédelmi asszisztens/gyermekfelügyelő közreműködjön a kapcsolattartás megvalósulásában az intézményi házi rendben meghatározott módon, intézményi helyszínen. Nem valósulhat meg a kapcsolattartás az iskolában, buszmegállóban stb.

Amennyiben a kapcsolattartásra jogosult vagy a gyermekvédelmi gyám által engedélyezett személy, a kapcsolattartás idején nem tanúsít megfelelő magatartást, a szakmai vezető az esetleges külső segítség kéréséről (rendőrség, polgárőrség, mentő) értesíti a gyermekvédelmi gyámot. Az ilyen személy kapcsolattartási jogának korlátozása, szüneteltetése, megvonása érdekében a gyermekvédelmi gyám a gyámhivatalhoz fordulhat.

A gyermekvédelmi gyám tájékoztatása alapján a gyámhivatal indokolt esetben előmozdítja a szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban lévő szülő gyermekével való kapcsolatának fenntartását, ha ez a gyermeket nem veszélyezteti. Ennek érdekében a gyámhivatal a szülő kérelmére, illetve a büntetés-végrehajtási intézet megkeresésére a gyermekkel kapcsolatos információkat adhat. (Gyer. 28. § (5) bek.).

A kapcsolattartásra jogosultnak a kapcsolattartási jogot személyesen kell gyakorolnia, a kapcsolattartás kezdő időpontjában kizárólag neki lehet átadni a gyermeket és annak leteltével ő köteles visszavinni a határozatban megjelölt helyszínre, gondozási helyre.

A kapcsolattartás biztosítására a gondozási hely szakmai vezetője kötelezett, ő gondoskodik arról, hogy a gyermek kapcsolattartási joga érvényesüljön. Biztosítja, hogy a nevelő, vagy gyermekvédelmi asszisztens/gyermekfelügyelő közreműködjön a kapcsolattartás megvalósulásában, esetleges felügyeletében.

A szakmai egység feladata

- ❖ a gyermekek és a család zavartalan találkozásához önálló helyiség biztosítása,
- ❖ levelezésre, elektronikus levelezésre, telefonkapcsolatra lehetőség biztosítása,
- ❖ elősegíteni, hogy a gyermek hosszabb-rövidebb időt a gyámhivatali határozatnak megfelelően a családjában töltsön, az eltávozás rendjét a házirend szabályozza,
- ❖ a gyermekvédelmi gyámot tájékoztassa a gyermek fejlődéséről, a vele kapcsolatos fontos eseményekről,
- ❖ a gyámhivatal és a gyermekvédelmi gyám tájékoztatása a kapcsolattartásról, a szülői együttműködésről vagy esetleg jogsértő magatartásról.

Munkánk eredményessége nagymértékben függ attól, hogy a szülőkkel hogyan, milyen kapcsolatot ápolunk, alakítunk ki. A családgondozói munkakör megszüntetésével ez irányú feladat nem szűnt meg, szerencsés esetben más valaki vette át ennek koordinálását az intézményekben. A jövőben, a szakmai vezetők látják el ezeket a feladatokat, melyek a következők:

- Negyedévente konzultálnak a szülővel, e mellett szükség és igény szerint lehetőséget biztosítanak fogadóórára, esetmegbeszélésre.
- Gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolat kiépítése, fenntartása legyen életszerű és folyamatos. Ezt a munkát segítse az otthonok nyílt napja, évente egy alkalommal.
- Rendszeresen hazajáró gyerekeknél szükséges és elengedhetetlen a családlátogatás, mely megvalósulhat a Gyermekjóléti Szolgálattal, szükségszerűen gyámmal közösen.

A levélben, csomagban, telefonon megvalósuló kapcsolattartás során a levéltitokhoz, illetve a magántitokhoz való jog biztosítása elengedhetetlen.

Meg kell teremteni minden lehetőséget, eszközt annak érdekében, hogy a gyermekek hozzátartozóikkal a személyes találkozásokon túlmenően is ápolni tudják a kapcsolatot.

XVI. GYERMEKVÉDELMI GYÁMI FELADATOK ELLÁTÁSA

A gyámi tevékenység célja, a Gyermekekotthonban töltött idő alatt a gyermek érdekének képviselése, optimális fejlődésének elősegítése. Feladata gondoskodni a gyermek teljes körű ellátásáról, törvényes

Az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítése a gyermek, gondozási helyre jutását követően a rendelkezésre álló iratok és adatok alapján történik. A gondozási hely képviselőjén és a gyermekvédelmi gyámon kívül a gyermek, és lehetőleg a szülő is vegyen részt az egyéni gondozási nevelési terv elkészítésében. Az egyéni gondozási nevelési terv elkészítése a gondozási hely feladata, a gyermekvédelmi gyám aktív közreműködése mellett.

A gyermek tankötelezettségének teljesítéséhez kapcsolódó feladat a gyermekotthonra hárul. A gyámnak konzultációs, kontrollszerepe van, az együttműködés folyamatosságában. A gyermekvédelmi gyám a látogatásai alkalmával tájékoztatást kap a gyermek tanulmányi előmeneteléről és a magatartásáról. Továbbtanulás esetén intézményünk javaslatot tesz a közoktatási intézményre, a tanulói jogviszony létesítését a gyermekvédelmi gyám végzi. A szakmai egységek gondoskodnak arról, hogy a gyermek eljusson az iskolába, óvodába. A gyermekotthon a 12 év alatti, vagy indokolt esetben idősebb gyermek esetében is gondoskodik a gyermek kíséretéről. A gyermekotthon feladata a 12 év alatti gyermek, illetve indokolt esetben az idősebb gyermek, gondozási helyre történő hazakísérése. A gyermekvédelmi gyám feladata az oktatási intézmény részére leadni azon személyek nevét, akik a gyermeket semmiféleképpen sem hozhatják el az iskolából és az óvodából.

A gyermekotthon értesíti a gyermekvédelmi gyámot a kirándulás, nyaralás, táborozás illetve egyéb utazás lehetőségéről. A gyermek külföldi utazásához szükséges a gyermekvédelmi gyám hozzájárulása.

Az egészségmegőrzés és a gyermek gyógykezelésével kapcsolatos feladatok ellátása - a korábbi orvosi dokumentáció, illetve a Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság szakmai véleménye alapján elkészített egyéni gondozási nevelési tervbe való beépítését követően a szakmai egységek feladata. Együttműködés a gyermekvédelmi gyámokkal folyamatos. A gyermek egészségügyi iratait a szakmai egységek őrzik.

Engedély nélküli eltávozás esetén azonnal szükséges felvenni a kapcsolatot a gyermekvédelmi gyámmal, átbeszélni a közös intézkedéseket, feladatokat a növendék felkutatásáról. A visszatérés után a gyermekvédelmi gyámmal lehetőség szerint együtt kell meghallgatni a gyermeket. A megbeszélésről hivatalos jegyzőkönyvet készítünk.

XVII. DOKUMENTÁCIÓK, NYILVÁNTARTÁSOK RENDSZERE

- ❖ Szervezeti és Működési Szabályzat,
- ❖ Munkaköri leírások,
- ❖ Etikai kódex.

Pedagógiai dokumentációk

- ❖ szakmai program
- ❖ házirend
- ❖ éves munkaterv
- ❖ „Gyermekeink védelmében” egységes nyilvántartási rendszer adatlapjai
- ❖ gyermekotthoni csoportnapló
- ❖ a csoportok nevelési terve, valamint a gyermekek egyéni fejlődési füzet.

Egyéb dokumentációk

- ❖ csoporton belüli eseménynapló,
- ❖ kimenőt dokumentáló füzet (14 év feletti gyermekekről).
- ❖ megállapodások (utógondozói ellátás).
- ❖ családi kapcsolatok nyilvántartása.
- ❖ egészségügyi füzet
- ❖ esetkezelő lap
- ❖ anamnézis lap
- ❖ gyermekvédelmi gyámok tevékenységét regisztráló lap

Nyilvántartások rendszere

- ❖ nyilvántartó könyv,
- ❖ létszámnyilvántartás-gondozási napok nyilvántartása,
- ❖ zsebpénznyilvántartás,
- ❖ felruházási lap,
- ❖ KENYSZI és KIR rendszer.

XVIII. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, SZAKMAI FELKÉSZÜLTSEG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szakmai egységek működésének hatékonyságát, a gyermekotthonban nevelkedő gyermekek színvonalas életkörülményeinek biztosítását, a minőségi szakmai munka és ennek ellenőrzése határozza meg.

A gyermekvédelmi munka belső ellenőrzésére az igazgató, az igazgató helyettes, a szakmai egységvezetők, illetve az általuk megbízott szakember jogosult, mely a munkatervben meghatározottan éves ellenőrzési terv szerint valósul meg. A nevelés-oktatás ellenőrzése előre bejelentve, vagy váratlanul is történhet, a tapasztalatokat közös megbeszélésen kell kielemezni. Az ellenőrzések tapasztalatairól tájékoztatást kell adni közvetlenül az érintett kollégának, illetve meg kell azt tárgyalni a nevelőtestületi értekezleten, valamint írásban is rögzíti a vizsgálat megállapításait.

Az ellenőrzés területei, szempontjai:

Az ellenőrzés folyamatosan, havonta megvalósul a következő szempontok figyelembe vételével:

- ❖ tanulmányok,
- ❖ szocializáció,
- ❖ pedagógiai munka,
- ❖ terápiás, pszichológiai munka,
- ❖ csoportgazdálkodás, költséghatékonyság,
- ❖ projekt munka,
- ❖ szervezési feladatok,
- ❖ törvényi előírásoknak megfelelés,
- ❖ környezet rendje, gyermekek élettere
- ❖ gazdálkodási feladatok.

A folyamatos értékelés és célmeghatározás biztosítja a gyermekotthonban a minőségi munka végzését és fejlesztését.

Szakmai továbbképzéseken való részvétellel, szupervízióval, a szakirodalom folyamatos figyelemmel kísérésével, rendszeres és eseti jellegű megbeszélésekkel törekedni kell, a fejlődés lehetőségének megteremtésére.

Intézményen kívül szervezett továbbképzések:

- ❖ Szakirányú képesítés megszerzésére beiskolázás.
- ❖ Nem akkreditált szakmai továbbképzéseken való részvétel biztosítása,
- ❖ Az akkreditált képzéseken, továbbképzéseken való részvétel biztosítása és nyilvántartása a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet alapján.

Szociális továbbképzés és szakvizsga

A gyermekotthon szakellátó munkatársai a 9/2000 (VIII. 8.) SZCSM Rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról alapján szociális továbbképzésre kötelezettek, továbbképzési ciklusuk keretében.

Az éves továbbképzési tervet tárgyév március 31. napjáig a szakmai testület, valamint a Közalkalmazotti Tanács képviselője hagyja jóvá.

A Szakmai egységben, gyermekotthonban a szakmai egységvezető kötelezett szociális szakvizsga, vagy azzal egyenértékű szakvizsga letételére.

XIX. ZÁRADÉK

A jelen Szakmai Program a fenntartó jóváhagyása után lép hatályba, ezzel egyidejűleg a korábbi szakmai program hatályát veszti.

A Szakmai Program elfogadásának nevelőtestületi értekezleti jegyzőkönyve és a nevelőtestületi jelenléti ív a 3. számú melléklet.

Budapest, 2016. november 14.

Fekete-Buzás Eszter
igazgató

- 1.sz. melléklet /Házirend
- 2.sz. melléklet Utógondozói keret megállapodás
- 3.sz melléklet megismerési nyilatkozat

HÁZIREND

A Bolyai Gyermekotthoni Központ alaptevékenységeként személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátás keretében a nevelésbe vett kiskorúak részére otthont nyújtó ellátást, fiatal felnőttek részére utógondozói ellátást és utógondozást biztosít.

A **kiskorú gyermekek** részére a gyermekotthon a **Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló** 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott **teljes körű ellátást**, az utógondozott **fiatal felnőtt** részére az együttműködési keret megállapodásban megjelölt **szükség szerinti ellátást** biztosít.

A gyermekotthonban elhelyezett kiskorú gyermek, és fiatal felnőtt, a gyámhivatal elhelyezési intézkedését követően a határozatban megjelölt időponttól veheti igénybe a gyermekotthon szolgáltatásait. Nagykorúvá vált növendék az utógondozói ellátás elrendelését követően a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.8.) NM. rendelet 92.§ (3) bekezdése alapján írásbeli megállapodásként együttműködési keret megállapodást köt a gyermekotthonnal, mely tartalmazza a megállapodó felek jogait és kötelességeit.

A „Házirend” hatálya kiterjed a gyermekotthonban ellátott valamennyi gyermekre, dolgozóra, valamint a gyermekotthonban látogatás, és egyéb célból belépő valamennyi személyre.

Házirend otthonunk kiskorú növendékei számára

A „Házirend” otthonunk dokumentuma, amely biztosítja közösségünk működésének rendjét. A „Házirend” változhat és az Érdekképviselői Fórum javaslata alapján változtatható, de mindenek előtt olyan alapvető jogokat, kötelezettségeket tartalmaz, melyek a gyermekotthonban és szakmai egységeiben az együttélés szabályait, normáit határozzák meg. A „Házirend”-et kötelességek betartani, az abban foglaltak mindenki számára kötelező jellegűek.

1. Ismerjétek és teljesítsétek a veletek szemben támasztott követelményeket, ismerjétek és éljétek jogaitokkal.
2. Alapvető kötelességek a tanulás, a életkorotok függvényében elvárható munka.
3. Jogotokban áll a gyermekotthon által biztosított, a szabadidő hasznos, kulturált eltöltése, ami önmagatok és társaitok fizikai, szellemi fejlődését szolgálja. Biztosítjuk számotokra és támogatjuk a vallásszabadsághoz való jogot. Jogotok van a csoport mindennapi életével kapcsolatosan véleményt nyilvánítani, javaslatot tenni.
4. Személyes szükségleteitek kielégítésére zsebpénz jár.
  - 3-10 éves korig 1.425 Ft,
  - 10-14 éves korig 3.705 Ft,
  - 14 év felett 5.130 Ft.

A gyermekotthonból való önkényes eltávozásakor, és a szökés időtartama alatt zsebpénz számotokra nem adható.

5. Csoportotok felszerelési tárgyait rendeltetésszerűen kell használnotok és kötelességek azokat leltár szerinti épségében megőrizni. Az otthon tulajdonát képező tárgyakat, eszközöket az otthon területéről csak írásbeli engedély alapján lehet kivinni. Az írásbeli engedélyt az igazgató és az igazgatóhelyettes adhatja meg. A leltárba felvett tárgyak csoportok közti átadására indokolt esetben a leltári rend betartása mellett kerülhet sor. Ugyanúgy vigyáznatok kell társaitok személyes holmijára is. Nem vehetitek el másét!

6. A szándékos rongáló anyagi felelősséggel tartozik a szándékosan, illetve a nem rendeltetésszerű használat következtében okozott kárért.
7. Az önkiszolgáló munka mindenkinek a feladata. A csoportszobákat az ott élő gyerekeknek kell takarítani és rendben tartani. Az óvodások életkoruknak megfelelően feladatokkal járuljanak hozzá csoportjuk rendjéhez. A közös helyiségeket (pl. tornaterem, konyha) rendben, tisztán kérjük elhagyni. A tornatermet be kell zárni. A kertben ügyelnetek kell a tisztaságra, rendre. A kertben végzendő munkát a csoportoknak területenként fel kell osztani (pl. tisztaság megővése, a környezet rendben tartása, stb.).
8. Jogotokban áll problémáitokkal csoportnevelőitekkel, pszichológust, igazgatót vagy helyettesét felkeresni. Saját érdeketek, hogy e jogokat gyakoroljátok is! Jogotokban áll problémátokat, ha az nem nyert megoldást, az Érdekképviselői Fórum elé tární. A gyermekek védelméről szóló Gyvt. 1997. évi XXXI. törvény értelmében működik, működési elvek (szabályzat) alapján.

Tagjai:

- minden csoportból egy gyermekképviselő,
- az utógondozói ellátásban részesülők képviselője,
- az ellátásban részesülő gyermekek szüleinek képviselői,
- az intézmény dolgozóinak képviselői,
- a fenntartó képviselői.

Jogkörei:

- Az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben.
  - Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról.
  - Megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt.
  - Intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, ill. más hatáskörrel rendelkező szervnél.
  - Egyetértési jogot gyakorol a Házirend jóváhagyásánál.
  - Az Érdekképviselői Fórum a határozatait kötelees nyilvánosságra hozni, kivétel a személyiség jogokat érintő ügyek.
9. Az orvosi ellátást rendelési időben – hetente egy alkalommal, kedd délután - lehet igénybe venni, pihenő- és ünnepnapokon az orvosi ügyeleti szolgálatot lehet hívni rosszullet, baleset, betegség esetén. Aki beteg a betegszobában vagy a csoportjában tartózkodhat.
  10. TILOS dohányozni az otthon területén!
  11. Ha az otthon területét, a csoport tartózkodási helyét el akarjátok hagyni, kötelesek vagytok ezt nevelőitekkel megbeszélni! Jogotok van hozzátartozóitok kérésére (gyámhivatali engedély alapján) a hétvégi kimenőre.
  12. Hétköznapokon csak meghatározott céllal, nevelői engedéllyel mehettek kimenőre, ha aznapi mindennemű feladataitokat elvégeztétek. A programokra szóló kimenő megvonható, amennyiben megszegettétek a felállított normákat, szabályokat (tanulás, magatartás, munka). A távozást a nevelő mindenkor naplóban rögzíti. A nevelő elbírálása szerint 12 éves kor alatti gyermek egyedül (felnőtt kíséret nélkül) nem mehet kimenőre.

13. Hétfvégén, ünneppnapokon és szünetekben a programok 20.00 óráig tarthatnak, 16 év felett a nevelővel történő megbeszélés alapján, pedig programtól függően. A programokra szóló kimenő megvonható, amennyiben megszegték a felállított normákat, szabályokat (tanulás, magatartás, munka). Hétfvégeken, ünnepekkor és szünetekben eltávozásnál (hazamenetelnél) 12 évesnél fiatalabb gyerek (felnőtt hozzátartozó kísérete nélkül) nem hagyhatja el az otthont. Az eltávozás pénteken délután 15.00 órától vasárnap, illetve a szünet utolsó napján 18.00 óráig tart!
14. A felelősi rendszerben tevékenységet ellátók kötelessége a megszabott feladatot ellátni és betartani az ügyeleti rendet (konyhát, fürdőszobát, lakószobákat rendben tartani, stb.).
15. Társaiddal és minden felnőttel kulturáltan viselkedj, tiszteletet adó hangnemben beszélj.
16. Magatartásotokat, szorgalmatokat, tanulmányi, sport, művészeti és egyéb teljesítményeket a nevelők értékelik a csoportban. Jutalmazás és felelősségre vonás is itt történik. Ha tanulmányi munkátokat kiemelkedően végzitek, kitartó, szorgalmas, példamutató közösségi magatartást tanúsítotok, tanulmányi versenyben I.–X.-ig helyezést értek el, vagy kimagasló a sport teljesítményetek, akkor a következő jutalmakban részesülhettek:
- nevelői, igazgatói és nevelőtestületi dicséret,
  - tárgyi jutalom,
  - jutalom program,
  - az otthon lehetőségein belüli belföldi vagy külföldi üdülés.
- A jutalmak odaítéléséről a nevelők, gyermekfelügyelők véleményének meghallgatása után a nevelőtestület dönt.
17. Ha kötelességeiteket elhanyagoljátok, az elvárt normákat megszegitek és a felállított szabályokat nem tartjátok be, akkor elmarasztalásban lesz részetek. Figyelmeztetést a nevelőtestület minden tagja adhat.
- szóbeli figyelmeztetés,
  - kimenő megvonása,
  - programoktól való eltiltás,
  - TV nézéstől és internettől való eltiltás.
18. Balesetvédelmi, tűzrendészeti szabályok betartása mindenki számára kötelező!
- a.) Magad és mások testi épségére vigyáznod kell!
  - b.) A játék- és sporttevékenységek alatt a szabályokat be kell tartanod!
  - c.) Tűzriadónál (Tűz van! kiáltásra) köteles vagy az ismert szabályok alapján, fegyelmezetten, utasításra kivonulni az épületből! Tűzriadó minden évben kétszer (tavasz, ősz) alkalmasszerűen van.
19. Utazásaid során köteles vagy a közlekedési szabályokat betartani, a diákigazolványodat és bérletedet magaddal vinni. A havi szelvényre köteles vagy a diákigazolvány számát, valamint a nevedet ráírni. Köteles vagy a hónap végén az előző havi szelvényt nevelőidnek leadni.
20. Tilos értékesebb holmit (pl. rádió, ruházat ékszer, MP4, telefon, stb.) csoportnevelőitek engedélye nélkül behoznotok az otthonba, mert ezek megsemmisüléséért a gyermekotthon felelősséget nem vállal.
21. Látogatóitok, szüleitek fogadása az erre kijelölt fogadószobában történhet, a szülővel, rokonnal, látogatóval a látogatási időbeosztás betartásával. A gyermekotthonban a látogatási időbeosztás igazodik a gyermekek napirendjéhez, iskolai és szabadidős elfoglaltságaihoz és a

szülők, rokonok napirendjéhez, munkabeosztásához.

22. A látogatási időbeosztás alapja az egyéni gyámhivatali határozatok, ettől eltérni csak a gyermekvédelmi gyám engedélyével módosítható, amennyiben a felek körülményei változnak, így a folyamatos és rendszeres kapcsolattartás lehetősége biztosított, melyet mindenkor a gyermekotthon vezetője a gyermekvédelmi gyám segítségével koordinál.
23. A Házi rend része a napirend pontos és lelkiismeretes betartása.
24. Mindenkor az időjárásnak megfelelően öltözzetek. Öltözködés után, a fel nem vett ruhákat be kell tennetek a szekrénybe. Távozáskor a szobát rendben hagyjátok.
25. Időben kell elindulni az iskolába.
26. Hazaérkezéskor itthoni ruhába kell átöltöznötök, a levetett ruhákat szekrénybe, fogasra, szennyes tartóba kell elrakni.
27. Kivételes eseteket nem számítva mindig a következő napra kell készülnötök. A minimum 2 óras tanulási idő betartása mindenki számára kötelező.
28. Ilyenkor a hangoskodás nem megengedett. Táskátokat a másnapi órarendnek megfelelően, figyelmesen pakoljátok be.
29. Szabadidőtöket – nevelőitekkal megbeszélve – hasznosan töltsétek el sok játékkal, szórakozással, kulturális foglalkozással.
30. Vacsora után a csoportok programjuknak és a napirendnek megfelelően tevékenykednek. A munkajellegű feladatok naposi beosztás szerinti elvégzése mindenki számára kötelező. Minden nap tisztálkodj.
31. Villanyoltás 20.00-22.00 óra között, mely függ az életkortól, a tanulmányi munka teljesítésétől, de minden növendékre nézve kötelező jellegű.
32. **Idegen személy és látogató a gyermekotthoni csoportokban engedély nélkül nem tartózkodhat!**

Házi rend otthonunk utógondozott fiatal felnőttjei számára

1. Minden utógondozott a házi rend szabályait maradéktalanul betartja, tudomásul veszi.
2. Szorgalmi időben vasárnaptól csütörtökig, 22.00 óráig kell megérkezni az otthonba, pénteken és szombaton megállapodás szerinti időben. Ez a téli és tavaszi szünetekre is vonatkozik.
3. Nyári szünetben, aki dolgozik, vagy gyakorlaton van, arra a szorgalmi időszak időhatára vonatkozik.
4. Aki nyári szünetét illetve szabadságát tölti, programja és itthon tartózkodása, valamint hazaérkezésének ideje megbeszélés illetve megállapodás tárgya.
5. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 93. §. (9)

bekezdés szerint megszűnik az utógondozói ellátása

- a) annak a létfenntartását biztosítani nem tudó 21 éves fiatal felnőttnek, aki az utógondozói szerződésben megjelölt feltételeket 4 hónapon belül nem teljesíti, nem létesít tanulói jogviszonyt, nem létesít munkaviszonyt, vagy szociális bentlakásos intézménybe nem kéri felvételtét;
  - b) annak a növendéknek 120 napot követően, akinek köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonya megszűnik;
  - c) annak a növendéknek, aki szociális bentlakásos intézménybe felvételt kapott;
6. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 93. §. (10) bekezdés szerint a gyámhivatal az utógondozói ellátást megszünteti, ha a fiatal felnőtt
- a) az utógondozói ellátásának feltételei már nem állnak fenn;
  - b) az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársaival, illetve az intézményben ellátott társával szemben elfogadhatatlan, az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít;
  - c) a házirendet többször súlyosan megsérti;
  - d) az utógondozói ellátás megszüntetést maga kéri;
  - e) aki tanulói jogviszony jogcímmel rendelkezik és a tanulmányi vagy vizsgakötelezettségét önhibájából nem teljesíti;
  - f) 15 napon belül nem veszi igénybe az utógondozói ellátást és erről önhibájából nem értesíti a gyermekotthont.

Házirend otthonunk dolgozói és látogatói számára

1. A közalkalmazotti jogviszonnyal kapcsolatos kötelezettségeket vétkesen megszegő dolgozóval szemben fegyelmi és kártérítési eljárást kell lefolytatni. A fegyelmi és kártérítési jogkör gyakorlója az igazgató. Büntető feljelentés megtétele az igazgató feladata.
2. A dolgozó közalkalmazotti jogviszonyából eredő kötelezettségének vétkes megsértésével okozott kárért felelősséggel tartozik.
3. Idegen személy, látogató a csoportban engedély nélkül nem tartózkodhat.
4. TILOS dohányozni az otthon területén!
5. A gyermekotthon területén tilos alkoholtól, illetve egyéb pszichotrop anyagoktól befolyásolt állapotban tartózkodni. Az otthon területére alkoholt, illetve kábítószernek minősülő anyagot behozni, illetve az otthon területén ezen anyagokat tárolni, fogyasztani, vagy más részére átadni tilos!
6. A dolgozók kötelesek intézkedni a mások nyugalmát, a biztonságot, a környezetet, vagy közérkölcset sértő magatartást tanúsító látogatóval szemben és felszólítani a látogatót a gyermekotthon területének elhagyására.
7. A gyermekotthon tulajdonát képező tárgyak, eszközök az otthon területéről csak írásbeli engedély alapján vihetők ki. Az írásbeli engedély megadására az igazgató, vagy az igazgatóhelyettes jogosult. Az intézmény tulajdonát képező, leltárba felvett tárgyak csoportok közötti átadására indokolt esetben a leltári rend betartása mellett kerülhet sor.

**A házirendet minden csoport jól látható helyen, a közös nappali helyiségben köteles
kifüggeszteni!**

Budapest, 2016.....

Fekete-Buzás Eszter
igazgató

Záradék

A Házirendet az 1997. évi XXXI. törvény és a 15/1998.(V.30.) NM. rendelet 112.§ (2) bekezdés alapján az igazgató, a nevelőtestület, valamint a csoportok gyermekképviselői véleményének figyelembevételével és az otthonban működő Érdekképviseleti Fórum egyetértésével hagyta jóvá.

A nevelőtestület tagjai

A csoportok gyermekképviselői

Az Érdekképviseleti Fórum dolgozói képviselője

--	--

--	--

Az Érdekképviseleti Fórum szülői képviselője

Az Érdekképviseleti Fórum fenntartói képviselője

--	--

Budapest, 2016.....

Fekete-Buzás Eszter
igazgató

2. számú melléklet

Utógondozói ellátásra vonatkozó megállapodás

Amely létrejött a **Bolyai Gyermekotthoni Központ** .....szakmai egysége (1023. Budapest, Bolyai u. 11.) és ..... utógondozói ellátott (sz: ..... anyja neve: ....., bejelentett lakcíme: ....., tartózkodási helye: .....) között az alábbi feltételekkel.

Jelen megállapodás .....-tól ..... növendék tanulmányainak befejezéséig, illetve **24. életévének betöltéséig** érvényes. A fiatal felnőtt utógondozói ellátását a Budapest ..... kerület Gyámhivatala a ..... számú határozatával rendelte el, tekintettel az **1997. évi XXXI. törvény 93. § (1)** bekezdésére, hogy **fiatal felnőtt nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, térítési díjat nem fizet.** A Gyvt. 146-151.§, valamint az Intézmény térítési díj szabályzata alapján.

A tanulmányok befejezésének várható ideje ..... A tanulói jogviszony fennállásáról szóló Igazolás jelen utógondozói megállapodáshoz rendelkezésünkre áll és a megállapodás mellékletét képezi. A nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató fiatal, köteles félévente (tanév elején és félévkor) iskolalátogatási igazolással igazolni tanulói jogviszonyának fennállását. A tanulói jogviszony igazolásával az utógondozói megállapodás felülvizsgálatra, s ha szükséges módosításra kerül. A felülvizsgálat tényét és az utógondozói megállapodás további fenntarthatóságát írásban rögzítik az utógondozói megállapodást megkötő felek. Az utógondozói megállapodás következő felülvizsgálatának várható ideje 201....., a 20../20....-es tanév indulása/vagy féléve.

Ha a fiatal munkaviszonnyal rendelkezik félévente felülvizsgáljuk a körülményeket, jövedelemigazolást és munkáltatói igazolást kérünk a fiattól. Az éves illetve féléves felülvizsgálaton kívül a fiatal élethelyzetében bekövetkezett változások alkalmával felülbíráljuk a megállapodást.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.) 8. § (3) bekezdésének f) pontja 2011. július 01.-től változott, miszerint „az iskoláztatási támogatás (családi pótlék) a nagykorúnak annak a tanév utolsó napjáig jár, amelyben betölti a 20.-dik életévét”. A Magyar Államkincstártól a családi pótlék önjogú igénylése, valamint az Államkincstár tényleges, írásos tájékoztatása, ha tanulói jogviszony 20.-dik életéve előtt megszűnik az utógondozott feladata és felelőssége.

A fiatal felnőtt utógondozója ..... A fiatal felnőtt vagyoni, jövedelmi viszonyairól a szükséges tájékozódást - amely jelen megállapodás mellékletét képezi – a fiatal felnőtt iratanyagából (személyes, vagyoni) önként megtette, családi körülményeit feltárta.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 92. §. 1/a. pontja alapján a Gyermekotthon a ..... növendéket tanulmányai befejezéséig teljes körű ellátásban részesíti. A fiatal felnőtt részére teljes körű ellátásként lakhatást, étkeztetést, zsebpénzt, ruházati ellátást, egészségügyi ellátást, ügyei intézéséhez, tanulmányai végzéséhez az utógondozó részéről segítséget kap.

A fiatal felnőtt tudomásul veszi, hogy az utógondozói ellátás tartamára lakhatása a ..... Bolyi Gyermekotthoni Központ telephelyén kerül biztosításra.

A megállapodás a körülmények megváltozása esetén módosítható – melyet az utógondozottnak írásban kell kezdeményeznie –, illetve megszűnik abban az esetben, ha az utógondozott a megállapodásban foglaltakat megszegi.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 93. §. (9) bekezdés szerint megszűnik az utógondozói ellátás

- a) a fiatal felnőttnek, az ellátás megszüntetésére vonatkozó bejelentését követően, gyámhivatali határozat alapján – a házi rendben meghatározott – idő elteltével,
- b) ha a fiatal felnőtt huszonnegyedik életévének betöltésével, valamint a (10) bekezdés szerint a gyámhivatal az utógondozói ellátást megszünteti, ha a fiatal felnőtt
  - a) ellátásának feltételei nem állnak fenn,
  - b) ellátását szociális bentlakásos intézmény biztosítja,
  - c) az utógondozói ellátást nyújtóval szemben elfogadhatatlan, az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít,
  - d) a házi rendet többször súlyosan megsérti és az ellátás megszüntetésével az intézmény érdekvédelmi fóruma is egyetért.

..... utógondozói ellátott vállalja

- A megállapodás aláírásával, hogy a Gyermekotthon Házi rendjét ismeri, az abban foglalt betartását magára nézve kötelezőnek tekinti. Tudomásul veszi, hogy a Házi rendben foglalt súlyos megsértése esetén fegyelmi eljárás keretében – az utógondozói ellátás fenntartása mellett – a Gyermekotthon kezdeményezi más intézménybe történő áthelyezését.
- A Házi rendben foglaltak szerint tudomásul veszi, hogy szorgalmi időben vasárnaptól csütörtökig, 22 óráig vissza kell térnie az otthonba. Pénteken és szombaton megállapodás szerinti időben kell hazajönnie. Ez a téli és tavaszi szünetekre is vonatkozik. Nyári szünetben, ha dolgozik, vagy gyakorlaton van, arra a szorgalmi időszak időhatára vonatkozik, a többi idő megállapodás tárgya.
- Szobáját rendben tartja, bútorait rendeltetésszerűen használja, az okozott kárt megtéríti. Amennyiben a gyermekotthon kapubejáratának, illetve a szobájának kulcsát elveszíti köteles azt 24 órán belül jelenteni és egyben a zár cseréjének költségét megtéríteni.
- Köteles megkezdett tanulmányait lelkiismeretesen, legjobb tudása szerint folytatni, tanulói jogviszonyából eredő kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tenni.
- A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.) 8. § (3) bekezdésének f) pontja szerint „az iskoláztatási támogatás (családi pótlék) a nagykorúnak annak a tanév utolsó napjáig jár, amelyben betölti a 20.-dik életévét”. Ennek értelmében az iskolai tanulmányai után járó iskoláztatási támogatás (családi pótlék) mindenkor összegének felét használhatja fel, a másik felét pénztárcájánál vezetett bankszámláján tartja, előtakarékoskodik.
- Az átmeneti nevelés ideje alatt összegyűjtött vagyonát (vagyonátadási jegyzőkönyv szerinti összegben) megőrzi, pénztárcájában lekötve tartja, melyet a későbbiekben csak lakhatásának biztosítására használ fel. A lekötésről szóló dokumentumot az utógondozójának, a Breznó közti gyermekotthoni egység szakmai egységvezetőjének és az otthon igazgatójának bemutatja, rendszeres időközönként (havonta) beszámol pénzügyeinek alakulásáról.
- Utógondozójával együttműködik hivatalos ügyeinek intézésében.
- A jogosultság feltételeinek megváltozását vagy megszűnését 15 napon belül a Gyámhivatalnak bejelenti.

.....utógondozó vállalja:

1. Tanulmányi eredményeit nyomon követi.
2. A hivatalos ügyintézésben segítséget nyújt.
3. Életvezetési támogatást nyújt, érdekeit képviseli.

Jelen megállapodást a megállapodó felek elolvasták és mint akaratukkal mindenben megegyezőt írják alá.

Budapest, 2016.....

.....
Igazgató

.....
Utógondozó

.....
Utógondozói ellátott